

tibi famines in terra tua: aut tribus mensibus fugies aduersarios tuos et illi te persequentur. aut certe tribus diebus erit pestilenta in terra tua. Nunc ergo delibera et vide quae rindeat ei quod me misit simeon. Dixit autem dauid ad gad. Coartor nimis. Sed melius est incidere in manu domini. multe enim misericordiae domini pestilentia in israel: de mane usque ad eam constituta: et mortui sunt ex populo a deo usque berasabee septuaginta milia viros. Cumque extendisset manus suam angelus domini super hierusalē ut displiceret eam. misericordia est domini super afflictionem. et ait angelo pacienti populo. Sufficit nunc: cōtine manus tuā. Erat autem angelus domini iuxta aream areuna iebusei. Dixitque dauid ad dominum cum vidisset angelum cedentem populum. Ego sum qui peccavi et ego inique egī. isti qui oues sunt quid fecerunt. Clerata obsecro manus tua cōtra me et cōtra domum patris mei. Cenit autem gad propheta ad dauid in die illa et dixit ei. Ascende et constitue altare domino in area areuna iebusei. Et ascendit dauid iurata sermonem gad quem precepérat ei domini. Consideransque areuna animaduertit regem et seruos eius trahire ad se: et egressus adorauit regem proponit vultu in terrazet ait. Quid cause est ut veniat dominus meus rex ad seruum suū. Qui dauid ait. Ut emā a te aream: et edificē altare domino et cesset interfectio quod grassat in populo. Et ait areuna ad dauid. Accipiat et offerat dominus meus rex sicut placet ei. Habet boues in holocaustū: et plaustrū et iuga bovī in usuz lignorum. Quia dedit areuna regi. Dixitque areuna ad regem. Dominus deus tuus suscipiat rotū tuū. Cui respondens rex ait. Nequaquam ut vis: sed emā precio a te. et non offerā domino deo meo holocausta gratuita. Emic ergo dauid aream et boues: argenti scilicet quinquaginta: et edificauit ibi dauid altare domino: et obtulit holocausta et pacifica. Et propiciatus est dominus terre. et cohabitare est plaga ab israel.

Explicit secundus liber Samuelis.

Incipit liber primus malachim
id est Regum tertius. Capitulum I.

Rex dauid senuerat: habebatque etatis plurimos dies. Cumque opiret vestibō non calens fiebat. Dixerunt ergo ei serui sui. Queram domino non regi adolecenti tulā virginem. et stet corā rege et soueac eum. dormiatque in sinu suo: et calefaciat dominum nostrum regem. Quesierunt igit adolescētū speciosam in oībo simbō israel. et inuenierunt abisac sunamitē: et adduxerunt eam ad regem. Erat autem puella pulchra nimis: dormiebatque cum rege et ministrabat ei rex vero non cognouit eam. Adonias autem filius agith eleuabat dices. Ego regnabo. Fecitque sibi currū et eques et quinquaginta viros quod currerent aī eū. Neque corripuit eū pētū sūus aliquā dices. Quare hoc fecisti. Erat autem et ipse pulcher valde secundus natu post absalon. Et sermo eius: cum iosephus ab filio saruie et cum abiathar sacerdote quod adiuuabat p̄tes adonie. Sadoch vero sacerdos et banaias filius iōiade et nathan, prophetā et semeli et cerethi et felethi et oē robur exercitus dauid non erat cum adonia. Immolatisque adonias arrietibus et vitulis et vniuersis pinguisib⁹ iurta lapide coelestis quod erat vicinus fonti rogel. vocauit vniuersos frēs suos filios reges et oēs viros iuda suos reges. nathan anteplexā et banaia et robustos quosque et salomonē fratrem suū non vocauit. Dixit itaque nathan ad berasabee matrē salomonis. Nū audisti quod regnauerit adonias filius agith et dominus nō dauid h̄ ignorat. Nūc quod rem accipe consilium a me: et salua aiaz tuā. filii tui salomonis. Glade et ingredere ad regem dauid: et dic ei. Nonne tu domine mi rex iurasti mihi ancille tue dices. quod salomo filius tuus regnabit post me: et ipse sedebit in folio meo. Quare ergo regnat adonias? Et adhuc ibi loquente cum rege: ego veniam post te: et cōplete sermones tuos. Ingressa est itaque berasabee ad regem in cubiculo. Rex autem senuerat nimis et abisac sunamitis ministrabat ei. Inclit

nauit se bersabee et adoravit regem. Ad quā rex quid ubi inquit vis. Que rūdēs ait. Domine mi rex tu iurasti p dñm deū tuū um ancille tue. salomon fili⁹ tu⁹ regnabit post me et ipse sedebit in solio meo et ecce nunc adonias regnat te domine mi rex ignorāte. Vt accauit lues et pīguia q̄qz et arietes plurimos. et vocauit oēs fili⁹ os regis. abiathar q̄qz sacerdotē et ioab pīncipē militie. salomonē autē seruū tuū nō vocauit. Ulerunt̄ dñe mi rex in te oculi respiciunt̄ totius isrl̄ ut indices eis quis sedere tebeat in solio tuo dñe mi rex post te. Et q̄z cū dormierit dñs me⁹ rex cū patrib⁹ suis erimus ego et filius meus peccatores. Adhuc illo loquēte cū rege nathan pīxeta venit. Et nunciauerūt regi dicētes. Adeat nathan pīxeta. Cūq̄ introisset in pīspectu regis et adorasset eū pīnus i terrā dixit nathā. Domine mi rex tu dixisti adonias regnet post me et ipse sedeat sup thronū meū. Quia descendit hodie et imolauit lues et pīguia et arietes plurimos. et vocauit vniuersos filios regis et pīncipes. abiathar q̄qz sacerdotē illisq; velcētib⁹ et bibentib⁹ corā eo et dicentib⁹. Vluit rex adonias. me seruū tuū et sadoch sacerdotē et banaiam filiū ioiade et famulū tuum salomonē nō vocauit. Nunqđ a dño meo rege exiuit hoc verbū et mihi nō indicasti seruo tuo q̄s sessurus esset sup thronū dñi mei reg⁹ post eū. Et rūdit rex dauid dicēs. Vlocate ad me bersabee. Que cuī fuissest ingressa corā rege et stetissest ante eum iurauit rex et ait. Vluit dñs q̄ eruit q̄iam meā de omni angustia; qz sicut iurauit tibi p dñm deū israel dicēs. Salomon fili⁹ tuus regnabit post me; et ipse sedebit sup soliū meū p me; sic faciā hodie. Hūmisloc⁹ bersabee in terrā vultu adorauit regē dicēs. Vluit dñs meus rex dauid i eternū. Dixit q̄z rex dauid. Vlocate mihi sadoch sacerdotē et nathā pīxeta et banaia filiū ioiade. Qui cū ingressi fuissest coram rege; dixit ad eos. Tollite robuscū seruos dñi vti. et imponeite salomonē filiū meū sup mulā meā

et ducite eū in gion. et vngat eū ibi sadoch sacerdos et nathā pīxeta in regem sup isrl̄ et canetis buccina atq; dicetis. Vluit rex salomō. Et ascēdetis post eū et venietis in hierlm̄. et sedebit sup soliū meū et ipse regbit p me: illiqz pīcipiā vt sit dux sup isrl̄ et sup iudā. Et rūdit banaias filius ioiade regi dicēs. Amen. Sic loquāt dñs de dñi mei reg⁹. Quō fuit dñs cū dño meo regē: sic fit cū salomone et sublimi faciat soliū eius a solio dñi mei regis dauid. Descendit ergo sadoch sacerdos et nathā pīxeta et banaias fili⁹ ioiade et cerethi et selethi. et imposuerūt salomonē sup mulā regis dauid. et adduxerūt eū i gion. Hūmisloc⁹ sadoch sacerdos cornu olei de tabernaculo et vnit salomonē et cecinerūt buccina et vnit oīs pīls. Vluit rex salomō. Et ascēdit vniuersa multitudine post eū. et pīls canentū tibij et letantū gaudio magno et insonuit terra a clamore eoz. Audītūt autē adonias et oēs q̄ invitati fuerāt ab eo. Namq̄ huius finitū fuerat. H̄z et ioab audita voce cube ait. qd sibi vult clamor ciuitatis tumultuatis. Ad huc eo loquēte ionathā filius abiathar sacerdotis venit. Cui dixit adonias. Ingredere. qz vir fortis es et bona nunciās. Rūditq; ionathā adonie nequaq;. Do minus enī nē rex dauid: regē pīstituit salomonē. misitq; cū eo sadoch sacerdotē et nathā pīxetam et banaia filiū ioiade et cerethi et selethi. et imposuerūt eū super mulā regis. Vlixeruntq; eū sadoch sacerdos et nathan pīxeta rege in gion. et ascenderūt inde letantes: et insonuit ciuitas. Hec est vox quā audistis. Sed et salomō sedet sup soliū regni. et ingressi serui regis benedixerūt dño nē regi dauid dicētes. Amplificet deus nomē salomonis sup nomē tuum: et magnificet thronū eius sup thronū tuū. Et adorauit rex in lectulo suo insup et hec locut⁹ est. Būdictus dñs deus israel qui dedit hodie sedentē in solio meo videntibus oculis meis. Territi sunt ergo et surrexerunt oēs q̄ invitati fuerāt ab adonia.

et iuit vniuersitatem in viâ suâ. Adonias autem timet salomonem: surrexit et abiit in tabernaculum domini: et eniuit coruus altaris. Et nunc auerunt salomonem dicentes. Ecce adonias timet regem salomonem et coruus altaris dices. Juret mihi rex salomon hodie quod non interficiat seruum suum gladio. Dixitque salomon. Si fuerit vir bonus: non cadat ne unus quidem capillus eius in terram: sicut malum inuentum fuerit in eo morietur. Visit ergo rex salomon et eduxit eum ab altari et ingressus adorauit regem salomonem. Dixitque ei salomon. Glorie in domum tuam.

IPropinquaque erat autem dies dauid ut moreretur. Precepitque salomon filio suo dicens. Ecce ego igeris via vniuersale terre. confortare et esto vir fortis et obserua ut custodias mada ta domini dei tui ut ambules in viis eius et custodias ceremonias eius: et precepit eius et iudicia et testimonia. sicut scriptum est in lege moysi ut intelligas vniuersa quod facias. et quocumque te verteris ut confirmes dominus sermones suos quod locutus est de me dicens. Si custodierint filii tui vias meas: et ambulauerint coram me in veritate in omni corde suo et in omni anima sua: non auferetur tibi vir de solio israel. Tu quod nosti quod fecerit mihi ioab filius saruie: quod fecerit dominus obus principibus exercitus israel. abner filius et amase filio iether quos occidit et effudit sanguinem bellum in pace. et posuit cruorem bellum in baltheo suo quod erat circa lumen eius. et in calciamento suo quod erat in pedibus eius. Facias ergo iuxta sapientiam tuam et non deduces canicula eius pacifice ad inferos. Sed et filii berzellai galaaditis redes gratia: eruntque comedentes in mensa tua. Occurrerunt enim mihi qui fugiebant a facie absalom fratribus tuis. Habet quod apud te semel filium gerat filii gemini de batus rim quod maledixit mihi maledictio pessima quod ibat ad castra. Sed quod descendit mihi in occursum cum transire iordanem et iurauit ei per dominum dicens. non te interficiam gladio tu noli pati eum esse innotius. Tunc autem sapiens es ut scias quod facias ei. deducesque

canos eius cum sanguine ad inferos. Duxiavit igitur dauid cum principiis suis: et sepultus est in civitate dauid. Dies autem quibus regnauit dauid super israel quadraginta annos sunt. In hebron regnauit septem annos in hierusalem triginta tribus. Salomon autem sedicit super thronum dauid principis sui: et firma turba est regnum eius numerus. Et ingressus est adonias filius agath ad bersabee matrem salomonis. Quod dixit ei. Paxificus ne est ingressus tuus? Qui induit. Paxificus. Addidicique. Sermo mihi erit ad te. Cui ait. Loquere. Et ille. Tu inquit nosisti quod meum erat regnum. et me propulsaverat ois israel sibi in regem: sed translatus est regnum et factum est fratri mei. A domino enim constitutum est ei. Nunc ergo petitionem vnam presentem a te ne confundas faciem meam. Quod dixit ad eum. Loquere. Et ille ait. Precocepete dicas salomonis regi. neque enim negare tibi quicunque potest. ut det mihi absalom sunamitem uxorem. Et ait bersabee. Bene ego loquereris te regi. Cenit ergo bersabee ad regem salomonem ut loqueretur ei per adoniam. Et surrexit rex in occursum eius adorauitque eam et sedicit super thronum suum. Positusque est thronus mei regis quod sedicit ad texeram eius. Dixitque ei. Petitionem vnam parvulam ego depono a te ne confundas faciem meam. Et dixit ei rex. Pater mater mea. Neque enim fas est ut auertam faciem tuam. Quod ait. Detur absalom sunamitis adoniam fratri tuo uxori. Nundicique rex salomon dixit matris sue. Quare postulas absalom sunamitem adoniam. Postula ei et regnum. Ipse enim frater meus maior me: et habet abiathar sacerdotem et ioab filium saruie. Jurauit itaque rex salomon per dominum dicens. Hec faciat mihi deus et hec addat. quod contra animam suam locutus est adonias verbis hoc. Et nunc vivit dominus qui firmauit me et collocauit me super solium dauid patris mei. et qui fecit mihi domum sicut locutus est. quod hodie occidet adonias. Visitque rex salomon per manus beniae filii ioiaide qui interfecit eum et mortuus est. Abiathar quod sacerdoti dixit rex. Tade in anachorite ad agrum tuum. Et quidem vir natus es.

sed hodie te nō interficiā. qz portasti ar-
cā dñi dei corā dō p̄e meo & sustinuisti
laborē in oībō in qbō labrauit p̄e meus
Eiecit ḡ salomō abiathar & vt nō esset sa-
cerdos dñi vt impleref fmo dñi quē lo-
cutus ē sup domū heli i sylo. Tleit aūe
nunci ad salomonē q̄ ioab declinasset
post adoniā & post salomonē n̄ declinass̄
Fugit ḡ ioab i tabernaculū dñi & apprehē-
dit cornu altar. Nūciatūq̄ est regi salo-
moni q̄ fugisset ioab i tabernaculū dñi
et eff̄ iuxta altare. Misitq̄ salomō ba-
naia filiū ioiade dicē. Glade īterfice eū
Et veit banaias ad tabernaculū dñi & di-
xit ei. Hec dicit rex. Egredere. Qui ait
Nō egrediar s̄ hic moriar. Renūciavit
banaias regi f̄monē dicēs. Hec locut̄ ē
ioab & hec locut̄ est mihi. Dixitq̄ ei rex
Fac sic locut̄ ē & īterfice eū & sepeli. et
amouebis sanguinē inocentē q̄ effusus
est a ioab a me & a domo p̄is mei & red-
det dñs sanguinē ei sup caput ei: qz in-
terfecit dōs viros iustos melioresq; se
et occidit eos gladio p̄e meo dō igrāte
abner filiū ner p̄incipē militie isrl & ama-
sam filiū iether p̄incipē exercit̄ iuda. Et
reūteſ sanguis illoꝝ i caput ioab & i caput
semis ei in sempiternū. dō aūt & semiſ
ei & domui et throno illi sit pax vscq̄ i
eternū a dñi. Ascēdit itaq; banaias filiū
ioiade: & aggressus eū īterfecit: sepultus
q̄ ē in domo sua i deſto. Et p̄stituit rex
banaia filiū ioiade p eo sup exercitū & sa-
doch sacerdotē posuit p abiathar Misit
q̄ rex vocavit semei: dixitq̄ ei. Edifica
tibi domū i hierlm & hīta ibi. Et nō egre-
dieris inde huc atq; illuc. Quacūq; aūt
die egressus fuer; & trāsieris torrentē ce-
dō: scito te īterficiendū. Sanguis tu
erit sup caput tuuz. Dixitq̄ semei regi.
Bon fmo. Si cōiocut̄ ē dñs me rex sic
faciet ſuus tu. Habitauit itaq; semei i
hierlm diebō mult̄. Factū ē aūt post an-
nos tres vt fugerēt ſui semei ad achis
filiū maacha regē geth. Nūciatūq̄ ē ſe-
mei q̄ ſerui ei issent i geth. Et surrexit
ſemei & strauit a ſinū ſuū. uitq; ad achis
in geth ad requirendū ſuos ſuos: et ad

duxit eos de geth. Nūciatū est aūt regi
ſalomōi q̄ iſſet ſemei i geth de hierlm &
redisſet. Et mittēs vocavit eū: dixitq̄ il-
li. Nōne teſtificat̄ ſū tibi p dñm & p dñp̄
tibi: q̄cūq; die egressus fuer; huc & illuc
ſcito te ee moritur. Et r̄ndiſt mihi. Bo-
nus fmo quē audiui. Quare ḡ nō culto
diſti iuſiurandū dñi & pceptū qđ p̄cepe
rā tibi. Dixitq̄ rex ad ſemei. Cū noſti oē
malū cui tibi pſciū est cor tuū qđ feci-
ſti dō p̄i meo. Reddiſit dñs malitiaꝝ
tuā i caput tuū: & rex ſalomō bñdict̄ et
throno dō erit ſtabilis corā dñi vscq̄ in
ſempiternū. Iuſſit itaq; rex banaie fi-
lio ioiade q̄ aggressus p̄cuſſit eū & mor-
tuus est.

III

Onfirmatū ē igīt regnū i maū
ſalomōi: & affinitate pūctus ē
pharaō regi egipti. Accepit na-
q̄ ſiliā ei & addunt i citatē dō dñec cō-
pleret edificās dñm ſuā & domū dñi et
muꝝ hierlm p circuitū. Att̄ pl̄s īmo-
labat i excelsis. Nō ei edificatū erat tem-
plū noī dñi vscq̄ i diē illū. Dilexit aūt ſa-
lomō dñm abulās in p̄cept̄ dō p̄is ſui
excepto q̄ i excelsis īmolabat: & accēde-
bat thūmama. Abiit itaq; ſalomō i ga-
baon ut īolareb; ibi. Illud q̄ppe erat
excelsū maximū. Oillei oſtiaſ i holocau-
ſtū obtulit ſalomō ſup altare illō i gaba-
on. Apparuit at dñs ſalomō p ſoniū no-
cte dicēs. Postula qđ vīſyt dñm tibi. et
ait ſalomō. Tu fecisti cū ſuo tuo dō p̄e
meo miāz magnā. ſic abulauit in p̄ſcū
tuo in veritate & iuſticia & recto corde te
cū. Custodisti ei miāz tuā grandē et te-
diſti ei filiū ſedentē ſup thronū ſicut eſt
hodie. Et nūc dñe d̄ tu regnare fecisti
ſuū tuū p dō p̄e meo. Ego aūt ſuū pu-
er puulus & ignorās egressuz & introitū
meū. & ſuū tu in medio eſt pl̄i quē e-
legiſſi: pl̄i infiniti q̄ enumerari & ſuppu-
tari nō p̄t p multitudine. Dabis ḡ ſeruo
tuo cor docile vt pl̄m tuū iudicare po-
ſit & discernere int̄ lōnū et malū. Quis
enī p̄t iudicare populu istū populu tuū
hunc multū. Placuit ergo ſermo corā
dñi q̄ ſalomō postulasset huiuscemōi

r iii

rem. Et dixit dominus salomonis. Quia post

- stulasti verbum hoc: et non petisti tibi dies multos: nec diuitias aut alias inimicorum tuorum: sed postulasti tibi sapientiam ad discere: nendum iudicium: ecce feci tibi secundum sermones tuos. Et dedi tibi cor sapientiae: et intelligentiae internum ut nullus a te filius tibi fuerit nec post te surrexitur: sic. Sed et hoc quod non postulasti dedi tibi diuitias scilicet gloriam ut nequam fuerit filius cui in regibus cunctis retro diebus. Si autem ambulaueris in vijs meis et custodieris precepta mea: et mandata mea sicut ambulauit per tuus longos faciem dies tuos. Igitur euigilauit salomon et intellexit quod esset somnium. Cum quod venisset hierusalem iterat coram arca federis domini: et obtulit holocausta et fecit victimas pacificas et grande coniunctio viuenteris famulis suis. Tunc venerunt due mulieres meretrices ad regem: steteruntque coram eo. Quarum una ait. Obscurum mihi domine. Ego et mulier haec habitabam in domo una et peperi apud eam in cubiculo. Tercia autem die postquam ego peperi: peperit et haec. Et eramus simul: nullusque alius nobiscum in domo exceptis nobis duabus. Mortuus est autem filius mulieris huius nocte. Dormiens qui prole oppressit eum. Et consurgens in tempeste noctis silentio: tulit filium meum de latere meo ancille tue dormientis: et collocavit in sinu suo: suum autem filium qui erat mortuus posuit in sinu meo. Tunc surrexissem mane ut dare lac filio meo: apparuit mortuus. Quem diligenter insutus clara luce deprehendi non esse meum quem genueram. Renditque altera mulier. Non est ita ut dicis: sed filius tuus mortuus est meus autem vivit. Ecce contrario illa dicebat. Tentiris. Filiusque meus vivit et filius tuus mortuus est. Atque in hunc modum pertinebat coram rege. Tunc rex ait. Hec dicit. Filius meus vivit et filius tuus mortuus est. Et ista respondit. Non sed filius tuus mortuus est meus autem vivit. Dicit ergo rex. Afferte mihi gladium. Cumque acculisset gladium coram rege: dividite inquit infantem viuum in duas partes: et date dimidiatae viui et dimidiatae parte alteri. Dixit autem mu-

lier cuius filius erat viuum ad regem: comota sunt quod prole viscera eius super filio suo. Obscurum dñe date illi infantem viuum et non lute interficere eum. Ecce contrario illa dicebat. Nec mihi nec tibi sit haec diuidatur. Rendit rex et ait. Date huic infantem viuum et non occidatur. Hec est autem mater eius. Audivit itaque ois israeli iudicium quod indicasset rex: et timuerunt regem videntes sapientiam dei esse in eo ad faciendum iudicium.

III

Rat autem rex salomon regnum super eum israel et haec principes quod habebat. Acaarias filius sadoch sacerdos dotis heliopha et abihai filius sese scripsit. Josaphat filius abihilud a zmetariis. Baniadas filius iohade super exercitum. Sadoch autem et abiaithar sacerdotes: acaarias filius nathan super eos qui assistebat regi. Sabud filius nathan sacerdos amicus regis: et abihai perpositus domini. et adoniram filius abda super tributa. habebat autem salomon duodeci prefectos super eum. israel quod prebeat annop regi et domini eius. Per singulos enim menses in anno: singuli necessaria ministrabant. Et haec noia eorum. Benhur in monte esfraim. Bedechar in macces et in salebim et in bethsames et in hebro et in bethaniam. Benezed in araloth. Ipsi enim erat socio: et ois frater ephraim. Benabinadab cuius ois nepheleus capax filius salomonis habebat uxorem. Bana filius abihilud regebat tanach et mageddo et viuenteras bethsan quod est iuxta sartahanam subter iherusalem et bethsanusque abelmeula et regio eius maan. Bengaber in ramoth galaad: habebat auothiair filius manasse in galaad. ipse erat in ois regione argob quod est in basan sexaginta ciuitatis magnis atque muratis quod habebat seras etreas. Abinadab filius had do pererat in manaim. Achimaas in heptamilium. Sed et ipse habebat basemat filia salomonis in iugio Baana filius husi in aser et in baloth. Josaphat filius pharise in ysachar. Semer filius hebra in beniamin. Gaber filius suri in terra galaad et in terra seoni regis amorreui et regis basan super ois quod erat in illa terra. Iuda et israeli numerables sicut arena maris in multitudine comedentes et bibentes atque letantes.

Indicamen
salomonis

B

tes. Salomon autem erat in ditione sua
hunc oia regna secum a flumine terre phili-
stij usque ad terminum egyptij offerentum
sibi munera et seruentum ei cunctis diebus
vite ei. Erat autem ciby salomonis per dies
singulos triginta chori simile: et seragin-
ta chori farine: decem lues pingues. et vi-
ginti lues pascuales. et centum arietes.
excepta venatione cervorum. capraruim atque bu-
balorum et auium altilium. Ipse enim obirebat
oem regionem quod erat trans flumen quasi a
thapsa usque ad gacca et cunctos reges illarum
regionum. et habebat pacem ex oriente in
circuito. Habitabatque iuda et israel absque
timore vello vnuusque sub vite sua et sub
fatu sua: a dan usque berashee cunctis diebus
salomonie. Et habebat salomon quadra-
ginta milia piepia equorum curruim: et duo
decim milia equestrium. nutritiebatque eos
superdicti regis pfecti: sed et necessaria me-
se regis salomonis cum ingenti cure prebebat
in tpe suo. Hordeum quoque paleas equorum et
iumentorum deferebat in locum ubi erat rex
iuxta portuta sibi. Deditque deus sapientiam
salomoni et per uidentiam multam nimis et la-
titudinem cordis quasi arenam quod est in litora
maris. et procedebat sapientia salomonis sa-
pientiam omnium orientalium et egyptiorum et erat
sapietior cunctis hominibus. Sapientior ethan
egaita et hemaa et calcaal et zorada filius ma-
ol. et erat noiat in yniuersis gentibus per
circumitu. Locutus est quod salomo tria mihi
alia palblas et fuerit carmina eius quod mihi
lia. Et disputauit super lignis a cedro que
est in libano usque ad hyssopum quod egrediebat
de pariete et dissenserit de iumentis et volucribus
et reptilibus et piscibus. Et veniebat de
cunctis populis ad audiendam sapientiam salomonis
et ab yniuersis regibus terre qui audie-
bant sapientiam eius.

V
dixit deus eis sub vestigio pedum eius. Nunc autem
requiecedit deus meus mihi per circuitum
et non est sat hanc neque occursus malus. quoniam
obrem cogito edificare templum nō dicit
dei mei sicut locutus est dauid propter meo
dicens. Filius tuus quem dabo per te super
solum tuum: ipse edificabit domum nō meo.
Precepit igitur ut precidat mihi serui tui
cedros de libano: et serui mei sint cum ser-
uis tuis: mercede autem seruorum tuorum das
tibi quamcumque petieris. Scis enim
quod non est in populo meovir qui nouerit
ligna cedere sicut fidoni. Cum ergo audisset
hirum verba salomonis letatus est valde
et ait. Benedictus dominus deus hodie quod dedit
dauid filium sapientissimum super populum hunc
plurimum. Et misit hirum ad salomonem di-
cens. Audiui quocumque mandasti mihi.
Ego faciam oem voluntatem tuam in lignis
cedrini et abiegnis. Serui mei teponerent
ea de libano ad mare. et ego cōponam ea in
ratibus in mari usque ad locum quem significaveris
mihi: et applicabam ea tibi et tu tolles ea. Preceperitisque necessaria mihi ut de-
etur ciby domui mee. Itaque hirum dabat
salomon ligna cedrina ligna abiegnia in
xtra oem voluntatem eius. Salomo autem pre-
bebat hirum viginti milia choros tritici in ci-
bum domui eius. et viginti choros pusilli
olei. Hec tribuebat salomo hirum
per singulos annos. Deditque dominus sapientiam
salomoni sicut locutus est ei. et erat pacis
inter hirum et salomonem: et prouiderunt am-
bo sedus. Elegitque rex salomon oparios
de omni israel: et erat indicio triginta
milia virorum. Distribuitque eos in libanum
decem milia per mensas singulos vicissim
ita ut duobus mensibus essent in domibus
suis. Et adoniram erat super huiuscmodi
indictionem. Fuerunt itaque salomoni se-
ptuaginta milia eorum quod onera portabant et
octoginta milia latomorum in monte absque
oppositis qui pererant singulis opibus nu-
mero tria milia et trecentorum prcipientium
populo et his qui faciebant opus. Precepit
que rex ut tollerent lapides grandes lapi-
pides preciosos in fundamentum tem-
plici et quadrarent eos quos dolaverunt

Fit quod hirum rex tyri fuos suos
ad salomonem. Audiuimus enim quod ipse
yniuersitatem regem super israel per precepit ei?
quamvis fuerat hirum dauid omnes tamen
fit autem salomon ac hirum dicens. Tu scis
voluntatem dauid preciosam mei. et quod non potest
rat edificare domum nomine domini dei sui. propter
bellicam imminentiam per circumitu donec daret

clementarij salomonis et clementarij hirā
Proorro biblī p̄parauert ligna et lapides
ad edificandā domū.

Actū eit ḡ quadringētesimo et
octogesimo anno egressionis fi-

lioꝝ iur' de terra egypti in anno
qrto mēse q̄o ip̄e est mēsis secund' regni
salomonis sup̄ isrl̄ edificare cepit domū
dñi. Domus aut̄ quā edificabat rex sa-
lomoꝝ dñi. h̄ebat sexaginta cubitos i lō
gitudine: et viginti cubitos in latitudi-
ne: et triginta cubitos in altitudine. Et
portioꝝ erat ante templū viginti cubito-
rū lōgitudinis iuxta mensurā latitudis
tēpli. et h̄ebat decē cubitos latitudinis
an facie templi: fecitq; i tēplo fenestras
obliq; s. Et edificauit sup̄ parietez tēpli
tabulata p̄ gyrū in parietib; domus per
circumitu templi et oraculi: et fecit late-
ra in circuītu. Tabulaꝝ qđ subter erat
quiꝝ cubitos habebat latitudinis: et me-
diū tabulatū sex cubitorū altitudinē: et ter-
ciū tabulatū septē h̄is cubitos latitudi-
nis. Trabel aut̄ posuit i domo p̄ circumi-
tū forinsec' vt nō hereret muris tēpli.
Domus aut̄ cū edificareſ de lapidib; do-
latis atq; p̄-ctis edificata eſt et malleus
et securi et oē ferramentū nō sunt audi-
ta in domo cū edificareſ. Ostiū lateris
medii in pariete erat domus dextre et p̄
cochleā ascendebat in mediū cenaculū
et a medio in tertiu. Et edificauit domū
et p̄summauit eā. Texit qđ domū laqas-
rib; cedrinis: et edificauit tabulatū sup̄
oēz domū qnq; cubit; altitudinis: et opuit
domū lignis cedrinis. Et fact' eſt fmo
dñi ad salomonē dicēs. Domus hec quā
edificas: si ambulaueris i p̄ceptis meis
et iudicia mea feceris et custodieris oīa
mādata mea gradies p̄ ea: firmabo ser-
monē meū tibi quē locū ſuꝝ ad dāvid
p̄em tuū. et h̄italo in medio filioꝝ isrl̄.
et nō derelinquā p̄plm meū israel. Igit̄
edificauit salomoꝝ domū et p̄summauit
eā. Et edificauit pietes domus intrin-
se cus tabulatis cedrinis a pauiamento
domus vſq; ad summitatē pietū et vſq; ad
laqaria: et opuit lignis cedrinis intrin-
se

cus et texit pauiementū domus tabulis
abiegnis. Edificauitq; viginti cubitorū
ad posteriorē pte tēpli tabulata cedrina
a pauiimento vſq; ad supiora: et fecit in-
teriorē domū oraculi ſcm ſcōꝝ. Proorro qđ
draginta cubitorū erat ip̄m templū p̄ fo-
ribus oraculi. et cedro oīs dom' in-
secus vſtib; h̄is tornaturas et iuctu-
ras suas fabrefactas et celaturas eminē-
tes. Qia cedrinis tabul' vſtib; nee
oīno lapis apparere poterat i piete. Ora-
culū aut̄ in medio domus interiori pte
fecerat vt poneret ibi arcā federis dñi.
Proorro oraculū habebat vigiti cubitos
lōgitudinis: vigiti cubitos latitudinis
et vigiti cubitos altitudinis. et opuit illō
atq; vſtiuit auro purissimo. Sed et al-
tare vſtiuit cedro. Domū qđ an oracu-
lū operuit auro purissimo et affixit lami-
nas clavis aureis. Nihilq; erat in tēplo
qđ nō auro tegereſ. Sed et totū altare
oraculi texit auro. Et fecit in oraculo du-
os cherubin de lignis oliuar; decē cubito-
rū altitudinis. Quiꝝ cubitorū ala cher-
ub vna et qnq; cubitorū ala cherub alte-
ra. i. decē cubitos h̄ntes a sumitate ale-
vſq; ad ale alteri' summitatē. Decē qđ
cubitorū erat cherub secund' in mēſura
pari. et op' vnu erat in duobi cherubin
id ē altitudinē habebat vnu cherub de-
cē cubitorū: et ſile cherub secundus. Po-
ſuitq; cherubin in medio templi interio-
ris. Extendebat aut̄ alas suas cherubin
et tāgebat ala vna parietē: et ala cherub
secundi tāgebat parietē alterū. ale autē
altere in media pte templi ſeiuicē co-
tingebant. Texit qđ cherubin auro. Et
omnes parietes templi per circumitu
ſculpit varijs celaturis et throno. Et
fecit in eis cherubin et palmas et pictu-
ras varias quaſi p̄minentes de piete et
egrediētes. Sed et pauiementū domus
texit auro intrinsecus et extrinsecus. Et
in ingressu oraculi fecit duo ostilia de li-
gnis oliuarū: posteaq; angulorū quincq;
et duo ostia de lignis oliuarum. Et ſcul-
pit in eis picturam cherubin et palma-
rum ſpecies et anaglyfa valde p̄minētia

et extit ea auro et operuit tā cherubin q̄ palmas et cetera auro. Fecitq; in introitu templi postes de lignis oliuarū q̄drā gulatos. et duo ostia de lignis abiegnis altrinsecus; et vtrūq; ostiu duplex erat; et seiuicē tenēs aperiebat. Et sculptit cherubin & palmas & celaturas valde e; minētes; opuitq; oia lamis aureis ope quadro ad regulā. Et edificauit atrium interius trib⁹ ordinib⁹ lapidū portoriū. et uno ordie lignoꝝ cedri. Anno quarto fundata est domus dñi in mēse iō & in anno vndecimo mēse elul. ip̄e est mēsis octauus; pfecta est domus in oī ope suo et in yniuersietytē libus edificauitq; eam annis septē.

VII
Om̄ autē suā edificauit salomon tredecim annis. et ad pfectum vñysq; pdixit. Edificauit q̄z domū salt⁹ libam centū cubitoꝝ lōgitu dimis; et q̄nquagita cubitoꝝ latitudinis et trigita cubitoꝝ altitudinis. & q̄ttuor de ambulatoria inter colūnas cedrinas. Li gna q̄ppe cedrina exciderat in colūnas & tabulacis cedrinis vestiuit totā camerā q̄ q̄dragintaquicq; colūnis sustentabat. Unus aut̄ ordo hēbat columnas q̄nde cim q̄ seiuicē positas. et e regione se re spicētes eq̄li spacio inter colūnas. et super colūnas q̄drangulata ligna i cūctis eq̄lia. Et porticū colūnāp fecit q̄nquagi ta cubitoꝝ lōgitudinis; et trigita cubitoꝝ latitudinis; et alterā porticū in facie majo ris porticus; & colūnas & epystilia sup colūnas fecit. Porticū q̄z soli in q̄ tribunalē. fecit et terit lignis cedrinis a paui mēto vñq; ad summitatē. & domūcula in q̄ sedebat ad iudicandū erat in medio porticū filii ope. Domū q̄z fecit filie pharao nis quā vroxē duxerat salomon. tali ope q̄li & hāc porticū. Qia lapidib⁹ p̄ciosis q̄ ad normā quandā atq; mensurā tā intrinsec⁹ q̄ extrinsecus ferrata erat a fundamento vñq; ad summitatē parietū. et intrinsec⁹ vñq; ad atriu maius. Fundamenta aut̄ de lapidib⁹ p̄ciosis lapidibus magnis decē siue octo cubitoꝝ; et desup lapides p̄ciosi equaliꝝ mēsure secti erat

similiterq; de cedro. Et atriu maius ro tundū triū ordinū de lapidib⁹ lectis. et vnius ordinis de dolata cedro: necnō et in atrio dñi dñi interiori; et in portici domus. Qisit q̄z rex salomon et tulit h̄rā de tyro filiū mulieris vidue te tribu neptauim p̄i tyrio artificē erariū et ples nū sapia. intelligētia & doctrina ad faciē dū oē opus ex ere. Qui cū venisset ad regē salomonē fecit oē opus eius. & finxit duas colūnas ereas. decē et octo cubito rū altitudinis columnā vñā. et linea duo decim cubitoꝝ ambiēbat columnā vñā. Duo q̄z capitella fecit q̄ ponerent sui per capita colūnāp fusilia ex ere. quinq; cubitoꝝ altitudinis capitellū vñū & qnq; cubitoꝝ altitudinis capitellū alterū: & qñi in modū retis & carmenāp fibunice mu ro ope cōtextarū. Utrūq; capitellū co luminarū fusile erat. Septena versū retiaculum in capitello uno. et septena retiacula i capitello altero. Et pfectis colūnas & duos oī dies p circumvñ retia culoꝝ singuloꝝ vt tegeret capitella que erat sup summitatē malogranator. Eodem mō fecit & capitello scđo. Capitella aut̄ q̄ erat sup capita colūnāp q̄si ope lis li fabricata erat i porticū q̄ttuor cubito rū & rursus alia capitella in summitatē colūna desuper iuxta mensuram co lumine q̄ retiacula. Malogranator aut̄ ducēti ordies erat i circuitu capitelli se cūdi. Et statuit duas colūnas i porticū tēpli. Lūq; statuisset columnā dexterā: vocauit eā noīe iachin. Silt erexit colūna secundā: & vocauit nomē eiꝝ leō. Et sup capita columnāp op̄ in modū lili posuit: pfectūq; est op̄ columnārū. Fecit q̄z mare fusile decē cubitoꝝ a labio vñq; ad labiū rotundū i circumvñ. Quicq; cubitoꝝ altitudo eiꝝ & resticula trigita cubitoꝝ cingebat illud p circuitū et sculptura subter labiū circuibat illud decē cubitis ambiens mare. Duo ordines sculpturatum histriatariū erant fu files et stabant super duodecim lūnes. Equibus tres respiciebant ad aquilonem. et tres ad occidentem. et tres ad

meridiē et tres ad orientē et mare sup
eos de iup erat: quoz posteriora vniuer/
sa intrinsec⁹ latitabat. Grossitudo autē
lutenis triū rnciarū erat labitig⁹ ei⁹ q̄si
labiū calicis: et solū repandi lili⁹. Duo
milia bathos cupiebat et tria milia me/
tretas. Et fecit decē bases eneas q̄ttuor
cubitor⁹ longitudis bases singlas et q̄t/
tuor cubitor⁹ latitudis et triū cubitor⁹
altitudinis et ipm op⁹ basiū in terra file
erat. Et sculpture inter iucturas. et inf/
loronulas et plectas. leones et bues et
cherubin. et in iuncturis fili⁹ desup. Et
subter leones et bues q̄si lora ex ere de/
pendētia. et q̄ttuor rote p bases singlas
et axes errei. et p q̄ttuor ptes q̄si hume/
ruli subter luterē fusiles ḥ seu uice respe/
ctates. Os q̄z luteris intrinsec⁹ erat i ca/
pitis summicate: et qđ forinsec⁹ appare
bat vni⁹ cubiti erat totū rotundū piter
q̄b hēbat vnu⁹ cubitū et dimidiū. In an/
gulis aut̄ colūnay varie celature erat: et
media inter colūnia q̄dratra nō rotunda
Quattuor q̄z rote q̄ p q̄ttuor angulos
basis erat colerebat sibi subter basim.
Tina rota hēbat altitudinis cubitū et se/
mis. Tales aut̄ rote erat quales soleū in
curru fieri. Et axes earū et radij et eanti
et modioli oia fusilia. Nā et humeruli il/
li q̄ttuor p singlos angulos basis vnius
ex ipa basi fusiles et cōiuncti erant. In
summitate aut̄ basis erat q̄dā rotundi/
tas vni⁹ et dimidi⁹ cubiti: ita fabrefacta
vt luter desup posset imponi: h̄is cela/
turas suas variasq̄ sculpturas ex semet
ipa. Sculpsit q̄z i tabulatis illis q̄erat
ex ere. et i angulis: cherubin et leones et
palmas q̄si in similitudinē hoīs stātis ut n̄
celata sed apposita p circumutū videret.
In hunc modū fecit decē bases: fusura
vna et mēsura sculpturaz cōsimili. Fe/
cit q̄z decē luteres eneos. q̄draginta ba/
thos capiebat luter vnu⁹. erat q̄z q̄ttuor
cubitor⁹. Singulosq̄ luteres p singlas
id ē decē bases posuit: et cōstituit decē
bases. q̄nq̄ ad dexterā pte tēpli. et quīq̄
ad sinistrā. Mare aut̄ posuit ad dexterā
pte templi ḥ orientē ad meridiē. Fecit ḡ

hiram lebeses et scutras et amulas: et p
fecit oē opus regis salomonis in tēplo
dñi colūnas duas: et funiculos capitell⁹
lorū sup capitella columnarū duos et re/
tiacula duo. vt opirent dños funiculos
q̄ erat sup capita columnarū. et malogra/
nata q̄dringenta in duob⁹ retiaculis. du/
os versus malogranatoz in retiaculis
singulis ad opiendoz funiculos capitell⁹
lorū q̄ erat sup capita columnarū. et ba/
ses decē et luteres decē sup bases et mare
vnu⁹ et bues duodecim subter mare et
lebetes et scutras et amulas. Q̄iavasa q̄
fecit hirā regi salomoni in domo dñi de
auricalco erat. In campstri regione ioz
danis fudit ea rex i argylloſa terra inter
sochot et sarthā. et posuit salomō oia va/
sa in domo dñi. Propter multitudinez
aut̄ numīa non erit pondus eris. Fecit
q̄z salomon oia vasa in domo dñi: altare
aureū: et mensam sup quā ponerentur
panes ppositionis aureā. et candelabra
aurea quinq̄ ad dexterā et quinq̄ ad n̄
nistrā ḥ oraculū ex auro puro et q̄si lili⁹
flores. et lucernas desup aureas et forci
pes aureos et hydriaz fuscinalas et phia/
las et mortariola et thuribula de auro pu/
rissimo. Et cardines ostiorū domus in/
terioris sancti scōz. et ostiorū dom⁹ tem/
pli ex auro erat. Et pfect omne op⁹ qđ
faciebat salomō in domo dñi: et intulit
q̄ sanctificauerat dñi p̄ suus. argen/
tū et aurū et vasa. reposuitq̄ in thesauris
domus dñi.

VIII

Hinc cōgregati sunt oēs maios
t res natu isrl cū pncipib⁹ tribuū
et duces familiarū filioz israel
ad regē salomonē in hierlm vt deferrēt
arcaz federis dñi de ciuitate dñi. de
lyon. Cōuenitq̄ ad regē salomonē vni/
uersus israel in mēse bethanim in solen/
ni die: ipē est mensis septimus. Gene/
ritq̄ cuncti senes de israel: et tulerunt
arcam sacerdotes et portaverūt arcā dñi
et tabernaculum federis et oia vasa san/
ctuarij q̄ erant in tabernaculo: et ferebāt
ea sacerdotes et leuite. Rer aut̄ salomō
et oīs multitudo israel q̄ cōuenerat ad

eū gradiebat cū illo aī arcā: et īmolabat
oues et buves ab his estimatōe et numero
Et intulerūt sacerdotes arcā fedē dñi
in locū suū i oraculū tēpli sc̄ri sc̄p̄ sub
ter alas cherubin. Si quidē cherubin ex
pandebat alas sup locū arce et pregebāt
arcā et rectes ei⁹ desup. Lūq⁹ eminerēt
rectes ut apparerēt sumitates eoz foris
sanctuarī aī oraculū: nō apparebat v̄l
tra extrinsec⁹ q̄ et fuerūt ibi v̄sc̄ i p̄ntem
diē. In arca autē n̄ erat aliud nisi due ta
bule lapidee q̄s posuerat in ea moïses i
oreb q̄i p̄p̄iḡt dñs fed⁹ cū fili⁹ isrl cū
egredērēt de terra egypti. Factū est autē
cū exs̄s̄ent sacerdotes de sanctuario ne
bula ip̄leuit domū dñi et n̄ poterāt sacer
dotes stare et m̄istrare p̄p̄ nebula. Im
pleuerat ei⁹ glā dñi domū dñi. Tūc ait sa
lomō. Dñs dixit ut h̄icaret i nebula. E
dificās edificauī domū et h̄icaculū tuū:
firmissimū solii i sempiternū. Cōuertit
q̄ rexfaciē suā et b̄ndit oī eccie isrl. Dñs
enī eccia isrl st̄abat. Et ait salomō. Bñ;
dictus dñs deus isrl q̄ locutus ē ore suo
ad dauid p̄ez meū tū manib⁹ eius p̄
fecit dicēs. A die q̄ eduti p̄līn meū isrl
de egypto: nō elegi ciuitatē de vniuersis
tribub⁹ isrl ut edificare domū: et esset
nomē meū ibi. sed elegi dauid ut ess̄ su
per p̄līn meū isrl. Voluit q̄ dauid pater
me⁹ edificare domū noi dei isrl: et ait dñs
ad dauid p̄m meū. N̄ cogitasti i cor
de tuo edificare domū noi meo. bñfeci
sti h̄ ip̄m mēte tractās. Clerunt̄ tu nō
edificabis mihi domū: sed fil⁹ tuus q̄ e
gredieſ de renib⁹ tuis ip̄e edificabit do
mū noi meo. Cōfirmauit dñs simonē
suū quē locutus est: stetiq⁹ p̄ dauid p̄i
meo et sedi sup thronū isrl sicut locutus
est dñs: et edifi caui domū noi dñi dei isrl
et p̄stitui ibi locū arce i q̄ sed⁹ dñi est qđ
p̄cūs̄it cū p̄ibn̄is q̄i egressi sūt de ter
ra egypti. Setit autē salomō aī altare
dñi in p̄sp̄i eccie isrl et exp̄dit man⁹ su
as in celū et ait. Dñe de⁹ isrl nō est simi
lis tui deus in celo desup et sup terrā de
orsum qui custodis pactū et misericor
diā seruis tuis qui ambulant corā te in
toto corde suo q̄ custodisti seruo tuo das

vid patri meo q̄ locutus es ei. O ře locu
tus et manib⁹ p̄fecisti: ut h̄ec dies pbac
Nūc iḡis dñe deus israel cōserua famu
lo tuo dauid patri meo q̄ locut⁹ es ei di
cēs. Nō auferet de te vir corā me q̄ sede
at sup thronū israel ita tū si custodierit
fili⁹ tuuī suā vt ambulent corā me sis
cut tu ambulaſti i p̄spectu meo. Et nūc
dñe deus isrl firment verba tua: q̄ locu
tus es suo tuo dauid p̄i meo. Ergo ne
putandū qđ vere de⁹ habitet sup terrāz
Si enī celū et celi celoz te cape nō pos
sunt q̄stomagis domus hec quā edificas
ui. H̄ respice ad orōem serui tui et ad p̄
ces ei⁹ dñe deus me⁹. Audi hymnū et o
ratōz quā seru⁹ tuus orat corā te hodie
vt fint oculi tui apti sup domū hāc no
cte ac die. sup domū te q̄ dixisti. erit no
mē meū ibi vt exaudias orōz quā orat i
loco isto ad te seru⁹ tuus ut exaudias te
precatoz serui tui et p̄pli tui isrl q̄ocūqz
orauerit i loco isto et exaudies i loco h̄ita
culi tui in celo: et cū audieris p̄p̄iti⁹ eris
Si peccauerit hō i p̄ximū suū et habue
rit aliquid iuramentū q̄ teneat astrictus
et venerit p̄pter iuramentū corā altari
tuo in domū tuā: tu exaudies in celo: et
facies et iudicab seruos tuos p̄demnās
impiū et reddēs viā suā sup caput eius:
iustificasq̄ iustū et retribues ei p̄m iusti
ciā suā. Si fugarit p̄pls tuus isrl inimi
cos suos: qđ peccaturus est tibi. et agen
tes p̄niam et p̄fitētes noi tuo: venerint et
adorauerint et de p̄cati te fuerint i domo
hac: exaudi in celo et dimitte peccatum po
puli tui isrl: et redi es eos in terrā quā
dedisti p̄ib⁹ eoz. Si clausūz fuerit celū
et nō pluerit p̄pter p̄ctā eoz et orātes in
loco isto p̄nia: zegerit noi tuo: et a p̄ctis
suis p̄ueris fuerint p̄p̄ afflictōe: suā: ex
audi eos in celo et dimitte p̄ctā seruorū
tuoz et p̄pli tui israel et oīde eis viā lo
nā p̄ quā ambulet: et da pluviā sup ter
rā quā dedisti p̄p̄ tuo i possessionē. Fa
mes si olv̄ta fuerit i terra aut pestilētia
aut corrupt⁹ aer aut erugo. aut locusta
vel rubigo: et affixerit eū inimic⁹ eius
portas obsidēs: oīs plaga. vniuersa iſir
mitas cūcta deuoratio et imprecatio que

acciderit oī hōi de pplo tuo isrl. si q̄s coḡ
uerit plagā cordis sui: et expāderit manū
suas i domo hac. tu exaudies in celo i lo-
co habitatis tue. et repropiciaberis i facili-
es ut tes vnicuiq̄ fīm oēs vias suas sic
videt̄ cor ei?; qz tu nosti solus cor oīm fi-
lior̄ hōim vt timeāt te cūctis dieb̄ q̄b̄
vnuū sup̄ faciē frē quā dedisti p̄ibyntis
In sup̄ et alienigena q̄ nō est d̄ pplo tuo
isrl cū vñerit d̄ tra lōḡ inq̄ pp̄f nomē tu-
um audieſ ei nomē tuū magnū et manū
tua fort̄ et brachii tuū extētū vbi cūq̄
cū vñerit ḡr̄ orauerit i hō loco tu exaudi-
es in celo i firmamēto hitaculi tui. et fa-
cies oīa p̄ q̄b̄ inuocauerit te alienigena
vt discat vniuersi pp̄li terraz nomē tuū
tiere sic pp̄ls tu? isrl: et p̄hibet; qz nomē
tuū inuocatū ē sup̄ domū hāc quā edifi-
caui. Si egressus fuerit pp̄ls tu? ad bel-
lū hōimicos suos p̄viā q̄cūq̄ miser̄ eos
orabūt te hō viā ciuitat̄ quā elegisti; et hō
domū quā edificaui noi tuo et exaudies
i celo orōes eoz et p̄ces eoz et facies iudi-
ciū eoz. Et si peccauerit tibi. nō ē enī hō
q̄ nō peccet. et irat̄ tradideris eos hōimicos
suis; et captiui ducti fuerit in terrā ini-
micoz lōge v̄l. p̄pe. et egerint p̄niaz i cor-
de suo i loco captiuitat̄ et queri de p̄cati-
te fuerit i captiuitate sua dicētes. pecca-
uim? inq̄ egim? ipie gessim? et reuersi
fuerint ad te i vniuerlo corde suo et tota
aīa sua i tra hōimicoz suoz ad quā capti-
ui ducti fuerit et orauerit te hō viā frē sue
quā dedisti p̄ib̄ eoz et citat̄ quā elegi-
sti et tēpli qd̄ edificaui noi tuo. exaudies
i celo i firmamēto soli tui orōes eoz
et p̄ces eoz et facies iudiciū eoz: et p̄pitia-
beris pplo tuo q̄ peccauit tibi: et oīb̄ inq̄
tatib̄ eoz q̄b̄ p̄uaricati sūt i te et dabis
mīaz corā eis q̄ eos captiuos habuerint
vt misereāf eis. P̄pls ei tu? est et heredi-
tas tua q̄s eduristi de terra egypti d̄ me-
dio fornacis ferree vt sint oculi tui apti
ad de p̄catōz fui tur̄ pp̄li tui isrl et exaudi-
es eos i vniuerlo p̄ q̄b̄ inuocauerit te. Tu
ei sepaſti eos tibi i hereditatē de vniuer-
sis pp̄lis terre: sic locut̄ es p̄ moisen ser-
uū tuū qn̄ eduristi p̄es nōfōs de egypto
d̄ne deus. Factū est aut̄ cū p̄plesset salo-

mon orās d̄nīm oēm orōem et de p̄catōz
hāc surrexit de sp̄ctu altar̄ d̄nī. Ultrū
qz enī genu i terrā fixerat et manū expan-
derat ad celū. Stetit ḡr̄ bñdixit oī ecclie
isrl̄ voce magna dicēs. Bñdixit d̄ns de?
q̄ dedit requiē pplo suo isrl̄ iuxta oīa q̄ lo-
cut̄ est. Nō cecidit ne vñ? quidē fīmo ex
oīb̄ bonis q̄ locut̄ ē p̄ moisen seruū suū
H̄it d̄ns de? nē nobiscū. sic fuit cū p̄ib̄
nēis nō terelinquēs nos neq̄ p̄ncies: et
inclinet corda nra ad se vt abulem? i v-
niuersis vñs ei? et custodiam? mādata ei?
et ceremonias et iudicia q̄cūq̄ mādatae
p̄ib̄ n̄fis: et sīnt fīmōes mei isti q̄b̄ de
p̄cat̄ suz cor̄ d̄no appropinquātes d̄no
deo n̄ro die ac nocte vt faciat iudiciū ser-
uo suo et pplo suo isrl̄ p̄ singulos dies vt
sciāt oēs pp̄li frē qz d̄ns ip̄e est de? et nō ē
ultra ablc̄ eo. sit qz cor̄ n̄m p̄fectū cuz
d̄no deo n̄ro vt ambulem? in decret̄ ei?
et custodiamus mādata ei? sic et hodie.
Igit rex et oīs israel cū eo imolabāt vi-
ctimas corā d̄no. Mactauitq̄ salomon
hostias pacificas q̄s imolauit d̄no. bōum
vigiti duo milia et ouū centū vigiti mi-
lia. Et dedicauerūt templū d̄ni rex filij
isrl̄. In die illa sanctificauit rex mediū
atréj qd̄ erat ant̄ e domū d̄ni. Fecit quip
pe holocaustū ibi et sacrificiū et adipē pa-
cificorū: qm̄ altare ereū qd̄ erat corā do-
mino minus erat: et cape nō poterat lo-
locaustū et sacrificiū et adipē pacificorū.
Fecit ḡ salomō in tpe illo festiuitate ces-
lebrē: et oīs isrl̄ cū eo. multitudo magna
ab introitu emath̄ vñq̄ ad riūū egypti.
corā d̄no deo n̄ro septē dieb̄ et septē die-
bus. i. q̄ttuordecī dieb̄. et in die octauo
dimisit pplos. Qui bñdicētes regi p̄se-
cti sunt i tabernacula sua letātes et alaci-
corde sup̄ oībus bonis q̄ fecerat d̄ns da-
uid seruo suo et israel pplo suo.

IX

Actum est aut̄ cū p̄fecisset salo-
mon edificiū domus d̄ni et edi-
ficiū regis et omne qd̄ optau-
rat et voluerat facere apparuit ei d̄ns se-
cundo sicut apparuerat ei in gabaō. Di-
xitq̄ d̄ns ad eu. Exaudiui orationē tuā
et deprecationē tuā quā de p̄cat̄ es corā
me sanctificauit domū hāc quā edificasti

vt ponerē nomē meū ibi in sempiternū
et erūt oculi mei et cor meum ibi cūctis
dieb. Tu qz si ambulaueris corā me sic
ambulauit p̄ tu? i simplicitate cordis
et in eq̄itate: i feceris oia q̄ p̄cepi tibi et
iudicia mea seruauerit et legitima mea: po-
nā thronū regni tui sup̄ isrl in sempiter-
nū sic locut⁹ lūz dō p̄ tu dices: nō au-
feret vir te ḡfie tuo de solio isrl. Si aut̄
auerfione aūsi fuerit eos et filij v̄i non
sequetes me nec custodiētes mādata
meas cerimoias q̄s p̄posui vob̄: s̄abieri
eos et coluerit deo alienos et adorauerit
eos auferā isrl te sup̄ficiēte fr̄e quā dedi
eis et tēplū qđ sc̄ificanī noīa meo p̄ciā
a sp̄cū meo eritq̄ isrl i p̄būti i fabulā
cūctis plis i domi⁹ h̄ erit i exēpū. Dis
q̄ trāsierit p̄ eā stupebit et sibilabit et di-
cer. q̄ fecit dñs sic fr̄e huic domui hu-
ic. Et r̄ndebūt. Quia dereliquerit dñm
ten⁹ suū q̄ eduxit p̄r̄s eorū de tra egyptiz
secuti sūt deos alienos et coluerit eos et
adorauerit eos. Idcirco induxit dñs sup̄
eos oē malū h̄. Explor⁹ aut̄ ānis viginti
postq̄ edificauerat salomō duas domos
i domū dñi⁹ i domū reg⁹: h̄irā rege tyri p̄
bente salomoni ligna cedrina et abiegnia
et aurz iuxta oē qđ op̄ habuerat: sūc de-
dit salomō h̄irā vigiti oppida i terra ga-
lilee. Et egressus ē h̄irā de tyro ut vides
ret oppida q̄ dederat ei salomō et nō pla-
cuerit ei: et ait. Hecce sūciuitates q̄s
dedisti mihi frater. Et appellauit eas ter-
ra chabul v̄lqz i vie hāc. Visit ḡ h̄irā ad
regē salomone centū vigiti taleta quri.
Hec ē summa expesaz quā obtulit salo-
mō rex ad edificandū domū dñi⁹ i domū
suā et mello et muri hierlm et beser et ma-
geddo et gaçer. Pharao rex egypti ascē-
dit et cepit gaçer. succēditq̄ eā igni: et cha-
nanē q̄ hitabat i ciuitate iterfecit et de-
dit eā idotē filie sue vxori salomōis. Edi-
ficauit ḡ salomō gaçer et betlerō ife-
riore et baalath et palmirā i terrā solitudi-
nis: et oēs vicos q̄ ad se p̄tinebat et erāt
absq̄ muro muniuit et ciuitates currunt
et ciuitates eq̄tū et qđcūq̄ ei placuit. ut
edificaret i hierlm et i libanoz i oī tra po-

testatis sue. Uniuersuz p̄p̄l̄m̄ q̄ remāserat de āmorreis̄ d̄ eth̄eis̄ te pl̄eregeis̄
reueis̄ t̄ ebus̄eis̄ q̄ n̄ sūt d̄ filijs̄ isrl̄ h̄or̄
filios̄ q̄ remāserāt i tra q̄s̄. s̄. n̄ potuerat
filijs̄ isrl̄ extermiare fecit salomō tributa
rios̄ v̄sq̄ in diē hāc. De filijs̄ aut̄ isrl̄ nō
st̄ituit salomō fui're quēc̄: s̄ erāt viri
bellatores̄ t̄ m̄istri'leis̄ t̄ p̄ncipes̄ t̄ duces
et p̄fecti curruū t̄ eç̄. Erāt aut̄ p̄ncipes̄
sup̄ oia opa salomōis̄ p̄positi q̄nḡei i qui
quagita q̄ h̄ebāt subiectū p̄pl̄m̄ t̄ statut̄
opib̄ ip̄erabāt. Filia aut̄ pharaōis̄ ascen
dit de ciuitate, dō i domū suā quā edifi
cauerat ei salomō. Tūc edificauit meilo
Offerebat q̄z salomō trib̄ vicib̄ p̄ an
nos singlos holocausta t̄ pacifica's̄ victi
mas sup̄ altare q̄d̄ edificauerat dñor̄ ad
olebat thimima corā dñō Perfectūq̄
est t̄c̄plū. Classez q̄z fecit rex salomō i as̄i
ongaber q̄ e iuxta haylā i litorē mar̄ tu
bri in terra idumce. Visitez hirā i classe
illa fuos fuos viros nauticos t̄ gnaros
maris cū fuos salomōis̄ q̄ cū venissent i
ophir sūptū inde aux̄ q̄grinḡcto p̄pigiti
talētoz detuieſt ad rege salomonē. X

Ed et regina saba audit a fama
salomōis: i noīe dñi veit tētare
cū i enigmatib. Et ingressa hie
salē multo cū comitatū 7 diuitijs: ca
elis portatib aromata 7 aux infinitū
mis 7 gēmas p̄ciosas veit ad regē salo
onē: 7 locuta ē ei yniuersa q̄ hēbat in
erde suo Et docuit eā salomō oīavba q̄
posuit. Nō fuit p̄mo q̄ regē poss̄ latere
nō r̄nderet ei. Clidē sānt regia saba oēz
piaz salomōis: 7 domū quā edificauie
7 cilos mēse ei? 7 hitacula suor 7 or
es misstrantiū: vestes eoz 7 picernas 7
holocausta q̄ offerebat i domo dñi: n̄ hē
at vltra sp̄m: dixitq̄ ad regē. Uerū ē
mo quē audiui i tra mea sup p̄monib
is 7 sup sapia tuar nō credebā narrā
bi mihi: donec ipa veni 7 vidi ocul' me
7 p̄baui q̄ media ps mihi nūciata nō
erit. Major est sapia et opa tua q̄ rū
or quē audiui. H̄i viri tui 7 bti serui
i hi q̄ stāt corā te sp̄t audiūt sapiētiaz
piaz. Sit dñs deus tuus b̄ndictus cui

cōplacuisti; et posuit te sup thronū isrl'eo
q d'lererit dñs isrl' in sempiternū et p̄st
tuit te regē ut faceres iudiciū et iusticiā.
Dedit ḡ regi centū vigiti calēta auri. et
aromata multa numis et gēmas p̄ciosas.
Nō sūt allata vltra aromata tā m̄lta q̄
ea q̄ dedit regia saba regi salomonī.
Et classis hirā q̄ portabat aurū te ophir;
attulit ex ophir ligna tina multa numis
et gēmas p̄ciosas. Fecitq; rex de lignis
tinis fulcrā dom' dñi et domus regie et
cytharas lyrasq; cantoib;. Nō sunt alla
ta huiuscemōdī ligna tina neq; visa vscq;
in p̄ntem diē. Rex aut̄ salomō dedit re
gine saba oia q̄ voluit et petuit ab eo: ex
ceptis his q̄ vitro obtulerat ei munere
regio. Que reuersa ē et abiit in terrā suā
cū seruis suis. Erat aut̄ pondus auri qđ
offerebat salomoni p̄ ános singulos sex
cento p̄ sexaginta sex calētoꝝ auri excepto
eo quod offerebat viri qui sup pectig
lia erāt et negotiator̄ es: vniuersisq; scuta
vendētes. et oēs reges arabie ducesq; ter
re. Fecit q̄ rex salomō ducēta scuta de
auro purissimo. Ex cētos auri siclos de
dit laminas scuti vni et trecētas peltas
ex auro p̄bato. Trecētaꝝ mne auri vna
pelta vestiebat. Posuitq; eas rex i domo
saltus libani. Fecit etiā rex salomō tho
rū de elvē grandē: et vestiuit eūz auro
fuluo nimis q̄ hēbat sex grad⁹. Et sum
mitas throni rotunda erat i pte pesterio
ri et due man⁹ hinc atz inde tenētes sedi
le: et duo leones stabāt iurta man⁹ singu
las: et duodecim leūculi stātes sup sex
grad⁹ hic atz inde. Nō est factū tale op⁹
in vniuersis regnis. Et oīa vasa de q̄
bus potabat rex salomō erāt aureal vni
uersa suppeller dom⁹ saltus libani de au
ro purissimo. Nō erat argentū nec ali
cui p̄t̄ putabat in dieb; salomonis. qz
classis regis p̄ mare cū classe hirā semel
p̄ tres ános ibat i tharsis. deferēs inde
auꝝ et argentū et dentes elephantoꝝ et si
mias et pauos. Magnificat⁹ est ḡ rex sa
lomō sup oēs reges tre diuitijs et sapia
et vniuersa terra desiderabat vultū salo
monis ut audiret sapiaz eius quā dede

rat deus in corde eius: et singuli defere
bāt ei munera. vasa argētea et aurea. ve
stes et arma bellica. aromata qz et equos
et mulos p annos singlos. Cōgregauit
qz salomō currus et eq̄tes: et facti sūt ei
mille quadringēti currus: et duodecim
milia equitū et dispositi eos p ciuitates
munitas cū rege i hierusalē. Fecitq; rex
tāta essz abundātia argēti i hierlm̄ q̄ta
et lapidū et cedroy p̄buit multitudinez
q̄si siccomoros q̄ nascunt in cāpestrib;. Et
educebat equi salomoni de egypto et
de choa. Negociatores enī regis emebāt
de choa et statuto p̄ciū p̄ducebat. Eredi
ebat aut̄ q̄driga excep̄o sexcentis fidis
argēti et equus centūquinquaginta. At
q̄ in hunc modū cūcti reges ethiœnū et
syrie equos venundabāt.

XI

Ex aut̄ salomō adamauit m̄lie
res alienigenas multas: filiā qz
pharaonis et moabitidas et ami
monitidas idumeas et sidonias et ceile
as de gentib; sup q̄bus dixit dñs filijs is
rael. Nō ingrediemini ad eas: nec illis
ingredient ad v̄tas. Certissime ei aper
tent corda v̄ta vt sequam̄ deos earū.
His itaq; copulatus est salomō ardētis
fimo amore. Fuerūtq; eivrosq; q̄s regi
ne septingēte: et cōcubine trecēte. Et ai
uerterūt mulieres cor ei⁹. Lūq; iā esset
senex depravatū est cor eius p mulieres
vt sequeret deos alienos nec erat cor ei⁹
pfectū cum dño deo suo sicut cor dauid
p̄ris eius: sed colebat salomō astherhē
deā sidonior̄ et chamos deū moabitaru
et moloch id olū ammonitarū. Fecitq;
salomō qđ nō placuerat corā dñio: et nō
adimpleuit vt sequeret dñm sicut da
uid pater eius. Tūc edificauit salomon
phanū chamos idolo moab in monte q̄
est h̄ierlm̄: et moloch idolo filiorū am
mon. Atq; in hūc modū fecit vniuersis
vroxib; suis alienigenis q̄ adolebāt thu
ra et imolabant dñs suis. Iḡif iratus ē
dñs salomoni q̄ auersa esset mens eius
a dño deo israel q̄ apparuerat ei scđo et p̄
ceperat de verbo hoc ne sequeret deos a
lienos: et nō custodiuit que mādauit ei

Regum III

dñs. **Dixit itaq; dñs salomoni.** Quia
 hñisti b apud te et nō custodisti pactuñ
 meū et p̄cepta mea q̄ mādaui tibi. **dirū**
 p̄es scindā regnū tuū et dalo illud suo
 tuo. **verūt̄ in dieb̄ tuis faciā ppter da**
uid p̄em tuū. De manu filij tui scidaz
 illud. nec totū regnū auferā sed tribuz
 vnā dalo filio tuo. ppter dauid fū meuz
 et hierlm quā elegi. **Suscitauit aut̄ dñs**
aduersariū salomōi adad idumeū de se
mine regio q̄ erat in edō. Lū ei eēt da
 uid i idumea et ascēdisset ioab pr̄iceps
 militie ad sepeliendū eos q̄ fuerāt iter
 secti. et occidisset oē masculinuz in idu
 mea sex eñi mēsiby ibi morat̄ ē ioab et
 ois isrl̄ donec iterimeret oē masculinū
 In idūca fugit adad ipse et rīti idumei
 te fuis p̄is el? cū eo vt igrederef egiz
 ptū. **Erat aut̄ adad puer puul?** Lūqz
 surrexisset de madiā. venēt i pharā. tu
 lekt̄ secū viros de pharā et introierūt
 egip̄ ad pharaonez regē egip̄. Qui
 dedit ei domū. et cibos cōstituit et trā de
 legauit. Et inueit adad grām corā pha
 raōe valde int̄m vt daret ei vxorē soro
 re vxoris sue germanaz tafnes regine.
 genuitqz ei soroz tafnes genebath filiū
 et nutruiuit eñi tafnes i domo pharaōi.
 Eratqz genebath hitanis apud phara
 onē cū filiis ei?. Lūqz audisset adad in
 egip̄ dormisse dauid cū p̄ib̄ suis. et
 mortuū esse ioab principē militie dixit
 pharaōi. **Dimitte me et vadā in trā me**
am. dixitqz ei pharao. **Qua ei re apud**
me idiges vt q̄ras ire ad trā tuā. at ille
r̄ndit. Nulla. **Sz obsecro te vt dimi**
tas me. Suscitauit qz ei deus aduersa
 riū racō filiū eliadā q̄ fugerat adadeser
 regē laba dñm suū et ɔgregavit ɔenū vi
 ros et fact̄ ē pr̄iceps latronū cū iterfice
 ret eos dauid abiētqz damascū et hita
 uet̄ ibi. et ɔstituet̄ eu regē i damasco.
 eratqz aduersarius isrl̄ cūctis dieb̄ salo
 monis. Et b̄ ē malū adad et odiā ɔisrl̄.
 reguitqz i siria. hieroboā qz fili? nabath
 eufrate? de sareda fūus salomonis cui?
 mē erat noīe serua. mulier vidua. leua
 uit manū ɔrege. Et h̄ec ē cā rebelliōis

aduersus eñ. qz salomō edificauit mēlo.
 et coequit voraginez ciuitatis dauid
 p̄is sui. Erat aut̄ hieroboā vir fortis et
 potēs. Cidēs qz salomō adolescentē lo
 he indolis et industriū. cōstituerat eñ p̄
 fectū sup tributayniuerse dom̄ ioseph
 fcm̄ ē igif i tpe illo vt hieroboā eges
 deref de hierlm. et inueniret eñ ahias fl
 ronites ppheta i via optus pallio nouo
 Erat aut̄ duo tantū in agro. Apprehen
 densqz ahias palliū suū nouū q̄ coopt̄
 erat scidit inſduodecim partes et ait ad
 hieroboā. Tolle tibi decē scissuras. Hec
 em̄ dicit dñs deus israel. Ego scindam
 regnū de manu salomōis et dalo tibi de
 cem trib̄. Porro vna trib̄ remanebit
 ei ppter fū meū dauid. et hierlm ciuita
 tēz quā elegi ex oib̄ tribub̄ isrl̄. eo q̄
 dereliqrit me et adorauerit asherben
 deā sidonior̄ et chamos deū moab. mo
 loch deū filior̄ amon. et non ambulaue
 rit in vñs meis vt faceret iusticiā corā
 me et p̄cepta mea et iudicia sicut dauid
 pater eius. Nec auferam om̄ne regnum
 de manu eius. sed duce ponā eñ cūctis
 dieb̄ vite sue ppter dauid seruū meuz
 quē elegi. q̄ custodiuit̄ mandata mea et
 p̄cepta mea. Auferaz aut̄ regnū de ma
 nu filij eius et dalo tibi decem trib̄. fi
 liu aut̄ eius dalo tribū vnā vt remane
 at lucerna dauid suo meo cūctis dieb̄
 corā me in hierlm ciuitate quam elegi
 vt esset nomē meū ibi. te aut̄ assūmā et
 regnabis sup om̄ia q̄ desiderat aia tua.
 erisqz rex sup israel. Si igitur audiens
 om̄ia q̄ precepero tibi et ambulaueris
 in vñs meis. et feceris qd̄ rectū ē coram
 me custodiens mandata mea et p̄cep. a
 mea. sicut fecit dauid seruus meus ero
 tecū et edificabo tibi domū fidelez quō
 edificauit dauid domū et tradā tibi isrl̄.
 et affligā semē dauid sup b̄. verūt̄ non
 cūctis dieb̄. Voluit ḡ salomō inficere
 hieroboā q̄ surrexit et aufugit in egip̄ū
 ad sesac regē egip̄i. et fuit in egip̄o vñs
 ad mortez salomonis. Reliquū autem
 vñs salomonis et oia q̄ fecit et sapien
 tia eius. ecce vñiuera scripta sunt in li

bro verborum diez salomonia. Dies autem quos reguit salomo in hierusalem super oem israel quadraginta anni sunt. Dormivitque salomo cum pribo suis. et sepultus est in civitate dauid patris sui, regnauitque roboam filius eius pro eo.

XII
Enit autem roboam in siche. Illuc enim congregatus erat ois plus israel ad constitendum eum rege. At vero hieroboam filius nabath cum adhuc esset in egypto profugus a facie salomonis regis audita morte eius resurrexit de egypto. Misericordia et vocauerunt eum. Cenit ergo hieroboam et ois multitudo israel et locuti sunt ad roboam dicentes. Si tu vero durissimum iugum imposuit nobis, tu itaque nunc imine puerulum de impio peris tui durissimo et de iugo gravissimo quod iposuit nobis et fuiemus tibi. Qui ait eis. Ite usque ad tertiam die et reuertimini ad me. Lucus abisset propter iniuste consilium rex roboam cum senioribus quas distebat coram salomone precepit eum cum adhuc viueret et ait eis. Quod dat consilium ut regnum dei propterea. Qui dixerunt ei. Si hodie obedieris propterea huic et fuietur, et petitioni eorum cesseret. locutusque fuerit ad eos uba lenia erunt tibi fui cum multis diebus. Qui tereliquit consilium senum quod dederat ei, et adhuc buit adolescentes quod nutriti fuerant cum eo et assistebat illi. dixitque ad eos. Quod misericordia dat consilium ut regnum propterea huic qui dixerit mihi. leui fac iugum quod iposuit patitur super nos. Et dixerunt ei iuuenes quod nutriri fuerat culeo. Sic loquere propterea huic quod locuti sunt ad te dicentes. Si tu ergo aggrauavit iugum nostrum, tu releua nos. sic loqueris ad eos. **Q**uidam dicit me grossior est dorso peris mei. Et nunc per meus posuit super nos iugum que ego autem addam super iugum nostrum. per me cecidit nos flagellis. ego autem cedam vos scorpionibus. Cenit ergo hieroboam et ois plus ad hieroboam die tercia sicut locutus fuerat rex dices. reuertimur ad me die tercia. Respondebat rex propterea dura de relichto consilio seniorum quod ei dederant et locutus est secundum consilium iuuenum dices. Hater me aggrauavit iugum nostrum, ego autem addam iugo vero. Si meus cecidit nos flagel-

lis ego autem cedam vos scorpionibus. Et non accepuit rex propterea quoniam aduersari fuerat eum dominus ut suscitaret eum suum quod locutus fuerait in manu ahie silonite ad hieroboam filium nabath videlicet itaque plus quam noluerat eos audire rex respondit ei dices. Que nobis in domo quod hereditas in filio israel. Glade in tabernacula tua israel. Nunc vide domum tuam domum. Et abiit israel in tabernacula sua. Super filios autem israel quatuor habebat in civitatibus iuda regnunt roboam. Misericordia ergo rex roboam adurata quod erat super tributa, et lapidavit eum ois israel et mortuus est. Porro rex roboam festinus ascendit curru et fugit in hierusalem recessitque israel a domo domusque in primitus die. Secundum est autem cum audiret ois israel quod reuertus esset hieroboam miserit et vocauerunt eum et congregato cetero et constituerunt eum regem super oem israel nec securus est quod propria domum postea tribu iuda solaz. Cenit autem roboam hierusalem et congregauit universas domum iuda et tribu beniamen certum octoginta milia electorum virorum et bellatorum ut pugret pro domino israel et reduceret regnum roboam filio salomonis. Factus est autem secundum dominum ad seminam virum dei dices. loquere ad hieroboam filium salomonis regem iuda et ad oem domum iuda et beniamen et reliquo de propterea dicens. **H**ec dicit dominus. Non alcederis neque bellabis sed fratres vestros filios israel. Reuertar vir in domum suam a me ei secundum est tribu libani. Audierunt secundum dominum et reuertuntur de itinere sicut ei precepit dominus. Edificauit autem hieroboam siche in monte esfrai, et habitavit ibi. Et egressus ide edificauit phanuel, ritque hieroboam in corde suo. Nunc reuertetur regnum ad domum domini si ascenderit plus iste ut faciet sacrificia in domo domini in hierusalem et pureretur cor populi hiadum in domum suum hieroboam regem iuda. interficiuntque me et reuertetur ad eum. Et excoquato philio fecit duos vitulos aureos, et dixit eis. Nolite ultra ascendere in iherusalem, Ecce enim tu quod te eduxerunt de terra egypti. Posuitque unum in betzel et alterum in dan et factum est verbum hoc in secundum. Ibat enim populus ad adorandum vitulum vestrum in dan. Et secessit phana in excelsis et sacerdotes

Regum III

de extremis populi q̄ nō erāt de filiis te-
ui. Et sticuitq; diē solennē i mēse octa-
uo q̄ntadecima die mēsis i solitudinez
solēnitatis q̄ celebrabat i iuda. Et ascē-
dēs altare similiſ fecit in bethelyt imo-
laret vitulis q̄s fabricatus fuerat. Con-
stituitq; in bethel sacerdotes excelloz q̄
fecerat. et ascēdit sup altare qd extre-
rat i bethel q̄ntadecima die mēsis octa-
ui quē finxerat de corde suo. Et fecit so-
lemnitatē filiis israel. et ascēdit sup alta-
re ut adoleret incensum.

XIII

Ecce vir dei venit de iuda i ser-
mone dñi i bethel hierolvā stā-
te super altare et thus iacente.
Et exclamauit h̄ altare i sermōe dñi. et
vit. Altare altare. hec dicit dñs. Ecce fi-
lius nasceſ domui dñi iofias noie. et im-
molabit sup te sacerdotes excelloz qui
nūc in te thura succendūt. et ossa hominū
sup te incēdet. Deditq; i illa die signū
dicēs. Hoc erit signū qd locut̄ ē dñs.
Ecce altare scindat. et effundat cinis q̄
in eo ē. Cūq; audiss̄ rex fmō bois dei
quē iclamauerat h̄ altare in bethel ex̄ e-
dit manū suā de altari dicēs. Apprehen-
dite eū. Et exaruit man̄ eī quā extēde-
rat h̄ eū. nec valuit retrahere eaz ad se.
Altare q̄z scissum ē. et effusus ē cinis de
altari. iuxta signū qd p̄dixerat vir dei in
fmō dñi. Et ait rex ad virū dei. te p̄ca-
re faciē dñi tui et ora p me ut restitu-
atur man̄ mea mihi. Grauit vir dei fa-
ciē dñi et reuersa ē man̄ reḡ ad eū. et scā
ē sicut priſuerat. Locut̄ ē at rex ad vi-
rū dei. Gleni meciū domū ut p̄adreas. et
dato tibi māera. Reditq; vir dei ad re-
gē. Si deder̄ mihi media p̄tē domus
tue n̄ venia tecū. nec p̄medā panē neq;
bibā aquā i loco isto. si eī mādatū ē mi-
hi i fmō dñi p̄cipier̄. Nō comedes pa-
né neq; bibes aquā. nec reuerser̄ p̄ viā
q̄ reisti. Abiſt ḡ p̄ alia viā. et nō ē reuerser̄
sus p̄ if q̄ reuerat i bethel. p̄plexes at q̄
dā senex hitabat i bethel ad quē reuerat
vir dei illa die i bethel. Et v̄ba q̄ locut̄
uerat ad regez narrauerūt p̄tē suo. Et

dixit eis p̄tē eoz. Per quā viā abiſt. ostē-
derūt ei filij sui viā p̄ quam abierat vir
dei q̄ reuerat de iuda. Et ait filijs suis.
Sternite mihi asinū. q̄ cū strauiffent
ascēdit et abiſt p̄ vir̄ dei. et inuenit eū se-
dentez subruſ therebinthū. Et ait illi.
Tu ne es vir dei q̄ reisti dñi iuda. R̄ndic
ille ego sum. dicitq; ad eū. Gleni meciū
domū ut p̄medas panē. Qui ait. Non
possim reuerteri neq; venire tecū nec co-
medā panē neq; bibā aquā in loco isto.
qr̄ locut̄ ē dñs ad me i fmō dñi dicēs.
Nō p̄medes panē et nō bibes aquā ibi.
nec reuerser̄ p̄ viā q̄ ieris. Qui ait illi.
Et ego pp̄la luſ filis tui. et aglel̄ locuſ
tus ē mihi i fmō dñi dicēs. Reduc eū
tecū i domū tuā ut p̄medat panez et bi-
bat aquā. Fefilic eū et reduxit secū. co-
medit ḡ panē in domo eī et bibit aquā
Cūq; lederet ad mēsaz fact̄ ē fmō dñi
ad p̄plexā q̄ reduixerat eū. Et exclama-
vit ad vir̄ dei q̄ reuerat de iuda dicēs.
Hec dicit dñs. Quia nō obediēs fuisti
ori dñi. et n̄ custodisti mādatū qd p̄cepit
dñs tē cū et reuersus es et p̄medisti pa-
né et bibisti aquā in loco q̄ p̄cepi tibi ne-
coederes panē neq; biberes aquā n̄ iſe-
ref cadauer tuū in sepulcz pat̄ tuoz.
Lūq; p̄mediss̄ et bibiffet strauit asinū
suū. p̄pheta quē reduixerat. Qui cū abiſ-
set iueit eū leo i via et occidit. et erat ca-
dauer eī p̄iectū i itinere. asin̄ at stabant
iuxta illū et leo stabat iuxta cadauer. Et
ecce viri trāſēntes videb̄t cadauer p̄ie-
ctū i via et leonē stātē iuxta cadauer. Et
veneb̄t et diuulgaueb̄t i ciuitatē i q̄. p̄phete-
tes ille senex hitabat. qd cū audiret p̄
pheta ille q̄ reduixerat eū de via ait. Vir
dei ē q̄ iobediēs fuit ori dñi. et tradidit eū
dñs leoni et confregit eū. et occidit iuxta
ibū dñi qd locut̄ ē ei. dicitq; ad filios
suos. Sternite mihi asinū. qui cū stra-
uiffent et ille abiſs̄ iueit cadauer eī p̄ie-
ctū i via et asinū et leonē stātē iuxta ca-
dauer. Nō coedit leo te cadauere nec le-
fit asinū. Tuit q̄z p̄phetes cadauer vi-
ri dei et posuit illō sup asinū et reuersus
intulit i ciuitatē p̄phete senis ut plāge

rent eū. et posuit cadauer ei⁷ in sepulcro suo. et plārext eū heu heu mi frat. Lūq plātissent eū dixit ad filios suos. Cum mortu⁷ fvero se pelite me in sepulcro in q̄ vir tei sepult⁷ est iurta ossa el⁷ ponite ossa mea. Profecto ei velet fmo quē p̄ dixit i fmōe dñi ī altare qd̄ ī bethel. et ſoia phana excelsor q̄ sunt in r̄bibī fa marie. Hōlī verba hec nō est reuersus hierobā de via sua pessima. ſecōtrario fecit de nouissimis p̄plis sacerdotes ex celsoꝝ. Quicūq̄ volebat iplebat manū ſuā. et liebat sacerdos excelsorū. Et p̄p̄ hāc cām peccauit hierobā et euersa ē et deleta de ſupficie terre.

XIII

At tpe illo egrotauit abia filius i hierobā. dixitq̄ hierobā vxo ri ſue. Surge et cōmuta habiſtū ne cogſcaris q̄ ſiſvror hierobā tva de i filo vbi ē ahias pphā q̄ locut⁷ ē mihi q̄ regturus eēm ſup p̄plm hūc. Tol le qz i manu tua tecē panes et crustulaz et vas mellis et vade ad illū. Ip̄e ei indi cabit tibi qd̄ euētuꝝ ſit puero huic. Fe cit ut dixerat vror hierobā. et cōſurgēs abiſt in filo et veit i domū ahie. At ille nō poterat videre. q̄ caligauerat oculi ei⁷ p̄ ſenectute. dixit at dñs ad ahia. ecce vror hierobā igredieſ ut pſulat te ſup filio ſuo q̄ egrotat. Hec et hec loqr̄is ei. Lūg illa itaret et diſſilaret ſe ee q̄ erat audiuit ahiaſſonitū pedū ei⁷ itroeuntis p̄ oſtiū et ait. Ingredere vror hierobā. q̄re alia te ee ſilas. Ego at missus ſum ad te durus nūci⁷. vade et dic hie roboā. Hec dicit dñs de⁷ ifrl. Quia ex altaui te de medio p̄pli. et dedi te ducem ſup p̄plm meū ifrl et ſcidi regnū domus dō et dedi illud tibi et n̄ fuifſi ſicut ſuus me⁷ dō q̄ custodiuit mādata mea. et ſe cut⁷ ē me i toto corde ſuo faciēs qd̄ pla citū eēt i ſpcū meo. ſz opat⁷ es male ſuper oēs q̄ ſuerit aū te. et feciſti tibi deos alienos et ſflatiles ut me ad iracūdiaz puocares. me at pieciſti p̄ corp⁷ tuuz. Idcirco ecce ego inducā mala ſuper dō mū hieroboā et pcutiā de hierobā min gentē ad pietē et clausuz et nouiſſimū in

israel et mūdalv reliqas dom⁷ hierobā ſicut mūdarī ſolet ſim⁷ vſcq ad purū. q̄ mortui fuerāt de hieroboā in citate co medēt eos canes. q̄ at mortui fuerit in agro vorabūt eos aues celi. q̄ dñs locu tus ē. Tu igif surge et vade i domū tuā et i po itroitu pedū tuoz i vrbē morieſ puer. et plāget eū ois ifrl et ſepeliet. Iſte ei ſol⁷ iſereſ d̄ hieroboā i ſepulcr. q̄ in uēt⁷ ē ſi. p eo fmo lvn⁷ a dño deo ifrael in domo hieroboaz. Cōſtituet aut ſibi dñs regē ſup ifrl q̄ pcutiet domū hieroboā i hac die et h̄i tpe et pcutiet dñs de⁷ ifrl ſicut moueri ſolet harūdo i aq̄. Et euellet ifrl de tra boā hac quā dedit p̄ i bus eoz. et v̄tilabit eos trā ſlume. q̄ ſecerūt ſibi lucos ut irritaret dñm. Et tradet dñs de⁷ ifrl p̄p̄ p̄tā hieroboā q̄ peccauit et peccare fecit ifrael. Surrenc itaq̄ vror hieroboā et abiſt et veit i therfa. Lūq illa igredereſ limē dom⁷. puer mortu⁷ ē et ſepelierūt eū. et plāgit eū ois ifrl iurta fmonē dñi quē locut⁷ ē in ma nu ſui ſui ahie p̄lere. Reliq̄ aut ſbor hieroboā quō puguerit et quō reguerit ecce ſcripta ſunt in libro ſbor diez regū ifrl. Dies at q̄b̄ reguit hieroboā vi gintiduo aīni ſunt. Et dormiuit hieroboā cū p̄ribi ſuis. reguitq̄ nadab filius ei⁷ p eo. Horro roboā fili⁷ ſalomōis regnauit i ūda. Quadragita et vnl⁷ aīni erat roboā cū regre cepiſſet tecē et ſepte aīni reguit in hierlm ciuitate quā elegit dñs ut poneret nomē ſu. libi ex oiby tribub⁹ ifrl. Nomē aut mēis ei⁷ naama amanites. Et fecit iudas malū corā dōmino. et irritauit eū ſup oiby q̄ ſecerāt p̄res eoz i p̄tis ſuis q̄ peccauit. Edificauerūt ei ſi p̄ ſibi aras et ſtatuaſ et luſcos ſup oēm collū excelsuz. et ſub ſibi arborē frondosam ſed et effeminiati fue rūt in terra. ſecerūtq̄ om̄ies abominaſtiones gentiū quas attriuit dñs aī ſa ciē filioꝝ ifrl. In q̄nto aut anno regni roboā ascēdit ſesac rex egypti in hierlm et tulit theſauros dom⁷ dñi et theſauros regios et vniuersa diripuit. ſcuta quoq̄ aurea q̄ ſecerat ſalomōp qui b̄ ſecit reg

rolvam scuta crea. et tradidit ea in manu ducum scutariorum et eorum quod excubabant anno ostium domus regis. Tunc ingredetur rex in domum domini portabat ea quod perdidit habebat officiorum et postea reportabant ad armentarium scutariorum. Reliqutus sermonum roboam et oia que fecit ecce scripta sunt in libro sermonum diez regum iuda. Fuitque bellum inter roboam et hieroboam cunctis diebus. Dormiuitque roboam cum patribus suis et sepultus est cum eis in civitate dauid. Nomine autem misericordie eius naama amanites. Et regnauit abia filius eius pro eo.

XV

Gitur in octauodecimo anno regni hieroboam filii nabath regavit abia super iudam. tribus annis regnauit in hierusalem. Nomine misericordie eius magna filia abessalon abulauitque in oibz pectis patris sui quod fecerat anno eorum. nec erat cor eius perfectum cum domino deo suo sicut cor domini patris eius. Propter quod dedit ei dominus deus suus lucernam in hierusalem ut suscitaret filium eius post eum et itaret in hierusalem. eoque fecisset dominus rectum in oculis domini. et non declinasset ab oibz quod precepérat ei cunctis diebus vite sue. excepto simone vrie ethi. Atque bellum fuit inter abiam et hieroboam omni vice vite eius. Reliquum autem simonum abie et oia quod fecit. nonne hec scripta sunt in libro verborum diez regum iuda. Fuitque philistini interficiunt abiam et interficiunt hieroboam. Et dormiuit abia cum patribus suis. et sepelierunt eum in civitate domini regumque asa filius eius pro eo. In anno sexto regum hieroboam regis israel reguit alia rex iuda. et quodraginta anno reguit in hierusalem. Nomine misericordie eius magna filia abessalon et fecit asa rectum anno conspectu domini sicut dominus precepit et abstulit effeminateos de terra. purgauitque universas sorores idolorum quod fecerat pater eius. Insup et magacham mitem suam amouit ne esset princeps in sacris priapi. et in loco eius quem preseauerat subuertitque personam eius et perfregit simulacrum turpissimum et cohucxit in correrte cedro. Excelsa autem non abstulit. Clerumque cor asa perfectum erat cum domino deo suo cunctis diebus suis. et intu-

lit ea quod sanctificauerat per suos et conuerterat in domum domini. argenteum et aurum et vas. Bellum autem erat inter asam et baasa regem israel cunctis diebus eorum. Alcenditque baasa rex israel in iudeam. et edificauit rama ut non possit quispias egredi vel ingredi de parte asa regis inde. Tollens itaque asam oem argenteum et aurum quod remiserat in thesauris domus domini. et in thesauris domini regie. dedit illud in manus seruorum suorum et misit ad benedab filium tabrenimon habitatione regem sirie quod habitabat in damasco dictum. Fedus est inter me et te et inter premum meum et premum tuum. adeo misi tibi munera argenteum et aurum. et peto ut venias ut ritum facias fedus quod habes cum haasa regge israel. et recedat a me. Acquiesces benebat rege asa. misit principes exercitus sui in civitates israel. et perussit ahio. et dan et Abel domum maacha. et universas cinnerot. oem scilicet terram neptalem. quod cum audisset baasa iter misit edificare ramam et reuersus est in thersa. Rex autem asa nunciū misit in omnem iudam dicens. Ne mo sit excusatus. Et tulerunt lapides de rama. et ligna eius quibus edificauerat baasa. et extruxit de eis rex asa gabba beniam et maspha. Reliqua autem omnium sermonum asa et universae fortitudines eius et cuncta que fecit et civitates quas extruxit. nonne hec scripta sunt in libro verborum diez regum iuda. Clerumque in tempore senectutis sue toluit pedes. et dormiuit cum patribus suis. et sepultus est cum eis in civitate dauid patris sui. regnauitque iosophat filius eius pro eo. Madab vero filius hieroboam regnauit super israel duobus annis. et fecit quod malum est in conspectu domini et ambulauit in vijs patris sui et in peccatis suis quod peccare fecit israel. In sidiatus est autem ei baasa filius ahie de domo ysachar. et perussit eum in gebbetho. que est urbs philistinorum. Si quidem nadab et omnis israel obsidebat gebbetho. Interfecit ergo illum baasa in anno tertio asa regis iudeam. et regnauit pro eo. Cumque regnasset perussit omnem domum hieroboam. Non dimisit nec vnam quidez

animā de semine eius donec tuleret eū
intra verbū domini qđ locutus fuerat
in manu serui sui ahie filiorum propter
peccata hieroboā que peccauerat et quibus
peccare fecerat israel et propter deli-
ctum quo irritauerat dñm deū israel.
Reliqua autē sermonū nadab et omnia
qđ opatus ē. nonne hec scripta sunt in li-
bro verbōz dierū regum israel. Fuitqz
bellū inter asa et baasa regem israel cun-
ctis diebō eoz. Anno tertio asa regis iu-
da regnauit baasa filius ahie sup oēm
israel in thersa vigintiquatuor annis. et
fecit malum corā dño ambulauitqz in
vījs hieroboam et in peccatis eius qbz
peccare fecit israel.

XVI

Actus ē autē sermo dñi ad iehu
filiū anam ḥ baasa dices. Pro
eo qđ exaltavi te depuluerere et po-
sui te ducē sup p̄plm meū isarel. tu autē
ambulasti in via hieroboā. et peccare feci-
sti populuū meuz isrl ut me irritares in
peccatis eoz. ecce ego demetā posterio-
ra baasa et posteriora domus eius et faci-
am domū tuū sicut domū hieroboā fi-
lii nabath. Qui mortuus fuerit de ba-
asa in ciuitate comedēt eū canes. et qui
mortu⁹ fuerit ex eo ī regiōe ī medēt eū
volucres celi. Reliq autē fīmonū baasa
et q̄cūg fecit et p̄lia ei⁹. nōne hec scripta
sunt in libro verbōz dierū regū istrael.
Dormiuit ḡ baasa cū p̄ib⁹ suis sepul-
tusqz ē in thersa et regnauit hela fili⁹ ei⁹
p̄eo. Cū autē in manu iehu fili⁹ anani
pphete verbū dñi factū ēēt ḥ baasa et ḥ
domū eius et ḥ oē malū qđ fecerat corā
dñi ad irritanduz euz. hoc ē iehu filiuz
anani p̄plexā. Anno vicesimo sexto asa
regis iuda regnauit hela filius baasa sup
isrl i thersa duob⁹ annis. et rebellauit ḥ
euz seru⁹ suis cambri dur medie pris
eq̄uz. Erat at hela i thersa bibēs et tes-
mulētus i domo arsa p̄fecti thersa. Iri-
ruēs ḡ cambri p̄cessit et occidit euz anno
vicesimo septimo asa regis iuda. et reg-
uī p̄ eo. Cūz regnasset et sedisset sup

soliū eius p̄cessit oēm domū baasa. et
nō dereliq̄t ex ea mingentē ad pīctē et
ppinq̄s amicos eius. Deleuitqz cambri
omnē domū baala iuxta verbūz domini
quod locutus fuerat ad baasa in manu
iehu prophete ppter vniuersa peccata
baasa et peccata helam fili⁹ eius qđ pecca-
uerunt et peccare fecerunt israel. puocā
tes dñm deūm isrl in vanitabus suis.
Reliqua autē sermonū hela et omnia qđ
fecit. nonne hec scripta sunt in libro ver-
borū dierū regum israel. Anno vicesi-
mo septimo asa regis iuda regnauit cambri
sep̄tē diebō in thersa. Porro exerci-
tus obsidebat gebbeton urbem philistinorum.
Cūz audisset rebellasse cambri et occidisse regem fecit sibi regē oīs
israel amri qui erat princeps militie su-
per isrl in die illa in castris. Ascendit er-
go amri et oīs israel cū eo de gebbeton
et obsidebat thersa. Clides autē cambri
qđ expugnāda esset ciuitas. ingressus ē
palatiuz et succedit se cū domo regia. et
mortuus est in peccatis suis que pecca-
uerat faciēs malū coram dño. et ambu-
lans in via hieroboā et in peccato eius qđ
fecit peccare israel. Reliqua autem ser-
monū cambri et insidiarū eius et titan-
nidis nōne hec scripta sunt in libro ver-
borū diez regum istrahel. Tūc diuisus
est populus israel in duas partes. One-
dia pars populi sequebat thebni filii gi-
neth. ut cōstitueret eū regem. et media
pars amri. Preualuit autē p̄plus qui
erat cū amri p̄plo qui seq̄batur thebni
filii gineth. mortuusqz est thebni. et re-
gnauit amri. Anno trice simop̄rio asa
regis iuda et regnauit amri super israel
duodecim annis. In thersa regnauit sex
annis. emitqz montē samarie a somer
duobi talētis argenti. et edificauit eum
et vocauit nomē ciuitat̄ quā extulerat
noīe somer dñi montis samariā. Fecit
autē amri malū in cōspectu dñi et opa-
rē nequiter super omnes qui fuerunt atti-
te eum. Ambulauitqz in omni via hies-
robā fili⁹ nabath in peccatis eius quib⁹
peccare fecerat israel ut irritaret dñm

Regum III

deus israel in vanitatibus suis. Reliqua autem sermonum amri et plura eius quod ges-
tit. nonne hec scripta sunt in libro verbo-
rum diez israel. Dormiuitque amri cuius
patribus suis et sepultus est in samaria
regnauitque achab filius eius pro eo. achab
vero filius amri regnauit super israel anno
tricesimo octavo aia regis iuda. Et
regnauit achab filius amri super isrl i sa-
maria viginti et duobus annis. Et fecit
achab filium amri malum in conspectu
domini super oes qui fuerunt ante eum.
Hec suffecit ei ut ambularet in peccatis
hierolwaz filii nabath. insuper duxit vero
rem isabel filiam methaal regis sidoniorum.
Et abiit et seruiuit baal et adorauit
eum. et posuit aram baal in templo baal quod
edificauerat in samaria. et plantauit lu-
cum. Et addidit achab in ope suo irri-
tans dominum deum israel super omnes re-
ges israel qui fuerunt ante eum. In diebus
eius edificauit abiel de betzel hiericho.
In abirâ primitivo suo fundauit eam
et in segub nouissimo suo posuit portas
eius iuxta verbum domini quod locutus fuerat
in manu iosue filii nun.

XVII

Lorxit helias tesbites de habi-
tatoribz galaad ad achab. Eli-
uit dominus deus israel in cuius co-
spectu sto si erit annis his ros et pluvia
nisi iuxta oris meixerba. Et factum est
verbum domini ad eum dicens. Recede hinc et
vade ad orientem. et abscondere in torrente
carith qui est contra iordanem. et ibi de tor-
rente bibes coruiscque pcepi ut pascant te
ibi. Abiit ergo et fecit iuxta verbum domini.
Lucus abisset sedet in torrente carith
qui est contra iordanem. Corvi quoque deferebant
ei panem et carnes mane. similiter panem
et carnes vespere. et bibebat de torrente.
Post dies autem aliquatos siccatus est tor-
rens. non enim pluerat super terram. Factus
est sermo domini ad eum dices. Surge et va-
de in sareptam sidoniorum. et manebis
ibi. Precepit enim ibi mulieri vidue ut
pascat te. Surrexit et abiit in sareptam
sidoniorum. Lucus veniens ad portam ci-
uitatis apparuit ei mulier vidua collis-

gens ligna. vocavit eam dixitque ei. Da
mihi paululum aque in vase ut bibam.
Cumque illa pergeret ut afferret. clamauit
post tergum eius dices. Affter mihi ob-
iecro et bucceliam panis in manu tua
Quae respondit. Quis dominus deus tuus
quia non habeo panem nisi cibum pugil-
lus capere potest farine in hydria et pau-
lulum olei in lechito. En colligo duo li-
gna ut ingrediar et faciam illud mihi et
filio meo ut comedamus et moriamur.
Ad quam helias ait. Noli timere. sed va-
de et fac sicut dixisti. Veritatem mihi
primus fac de ipa farinola subcinericium
panem paullum et affter ad me. tibi autem et
filio tuo facies postea. Hec autem dicit
dominus deus israel. Hidria farine non
deficit. nec lechitus olei minuet usque
in diem in qua dominus daturus est pluvias
super faciem terre. Quae abiit et fecit iux-
ta verbum helie. Et comedit ipse et illa et
domus eius. et ex illa die hidria farine non
deficit. et lechitus olei non est immunitus
iuxta verbum domini quod locutus fue-
rat in manu helie. Factum est autem post ver-
ba hoc egrotauit filius mulieris matris
milia et erat laguoz fortissimus ita ut
non remaneret in eo halitus. Dicit ergo
ad heliam. Quid mihi et tibi vir dei. In
gressus es ad me ut rememoretur ini-
quitates mee et interficeres filium meum. et
ait ad eam helias. Da mihi filium tuum.
Tulitque eum de sinu eius et portauit in ce-
naculum ubi ipse manebat et posuit super le-
ctulum suum. et clamauit ad dominum et dixit.
Domine de me etiam ne viduam apud quam
ego vescitur sustentor afflixisti ut interfice-
res filium eum. Et expedit se atque mesus est
super puerum eum vicibus et clamauit ad dominum
et ait. Domine de me etiam reuertar obseruo aia
pueri huius invicera eius. Et exaudiens
dominus vocem helie et reuersa est aia pueri ita
eum et reuixit. Tulitque helias puerum et depo-
suit eum de cenaculo in inferiore domini et
tradidit mibi sue et ait illi. En viuit filius
tuus. Dicitque mulier ad heliam. Nunc in isto
cognoui quem vir deies tu. et verbum domini in
ore tuo verum est.

XVIII

Ost dies multos sc̄m ē verbū
dñi ad heliā ī āno tertio dicēs
Elade t̄ oīde te achab vt tem
plūniā sup faciē terre. **I**uī ergo helias
vt ostēderet se achab. Erat aut̄ famēs
vehemēs ī samaria. **E**locauitq; achab
abdiā dispensatōrē domus sue. **A**bdiās
aut̄ timebat dñm tēū valde. **N**ā cū in
terficeret iesabel, pphetas dñi tulit ille cē
tū, pphetas t̄ abscōdit eos quinq̄genos
t̄ quinquagēnos ī spelūcis, t̄ pauit eos
pane t̄ aqua. **D**ixit ergo achab ad abdiā
Elade in terrā ad vniuersos fontes aq
rū t̄ in cūctas valles si forte possimus ī
uenire herbā t̄ saluare eqs et mulos et
nō venitus iumēta intereāt. **D**iviserūt
q; sibi regiones vt circūrēt eas, achab
ibat p̄ viam vñā t̄ abdiās p̄ viam al
terā seorsum. **L**ūc̄ esset abdiās in via
helias occurrit ei. Qui cū cognouisset
eū cecidit sup faciē suam t̄ ait. **N**um tu
es dñe mi helias. **L**ui ille rñdit. Ego.
Et dixit. **E**lade t̄ dic dño tuo. Adest he
lias. Et ille. **Q**uid peccauī inquit quo
niā trades me fūū tuū in manu achab
vt interficiat me. **E**liuit dñs deus tu?.
q; nō ē gens aut̄ regnū in quo nō mise
rit dñs meus te requirēs. Et rñdenti
bus cūctis non est hic adiurauit regna
singula t̄ gētes eo q̄ minime repireris
Et nūc dicas mihi. vade t̄ dic dño tuo
adest helias. **L**ūc̄ recessero a te. sp̄s
dñi asportabit te in locuī quē ego igno
ro. t̄ ingressus nūcialbo achab t̄ nō inue
niens te interficiet me. **S**eruus aut̄
tuū timet dñm ab infantia sua. **N**un
quia non indicatum ē tibi dño meo qd
secerim cum iterficeret iesabel, pphetas
dñi q̄ abscōderim de prophetis dñi cē
tū viros quinquagēnos t̄ quinquagēnos ī
spelūcis t̄ pauerim eos pane t̄ aqua. Et
nunc tu dicas vade t̄ dic dño tuo adest
helias vt interficiat me. Et dixit helias.
Eliuit dñs exercituī an cuius vultum
sto q; hodie apparebo ei. Abiit ergo ab
diās in occursum achab t̄ indicauit ei.
Eritis achab ī occursum helie t̄ cū vis
disset eū ait. Tu ne es ille q̄ conturbas

israel. Et ille ait. Nō ego turbaui iselz
tu t̄ domus p̄tis tui q̄ dereliq̄stis māda
ta dñi t̄ secuti estis baalim. **E**lerūcamē
nūc mitte t̄ p̄grega ad me vniuersum
isrl̄ in mōte carmeli. t̄ pphetas baal q̄
dringētos qnq̄ginta, pphetasq; lucoruz
q̄dringētos q̄ p̄medit de mēla iesabel.
O si achab ad oēs filios isrl̄ t̄ cōgre
gauit, pphetas in mōte carmeli. **A**cce
dēs aut̄ helias ad oēm p̄plm isrl̄ ait. v̄
q̄quo claudicat; ī duas p̄tes. **S**i dñs
ē deus seq̄mini eū. si aut̄ baal seq̄mini
illū. Et nō rñdit ei p̄plus v̄bum. Et ait
rursus helias ad p̄plm. Ego remāsi pro
pheta dñi solus, pphete aut̄ baal q̄drin
ti t̄ qnq̄ginta, ppheteq; lucoruz q̄dringē
ti viri sunt. **D**enī nobis dno loues, t̄ il
li eligāt sibi louē vñū t̄ in frusta ceden
tes ponāt sup ligna, ignē aut̄ nō suppo
nat. Et ego faciā louē alter̄. t̄ imponaz
sup ligna, ignē aut̄ nō supponā. **I**nvo
cate noīa deoy v̄rōy, t̄ ego inuocabo no
men dei mei. t̄ deus q̄ exaudiērēt p̄ignē
iþe sit deus. Rñdēs oīs p̄pls ait. Opti
ma, p̄positio quā locutus est helias. **D**ixit
q̄ helias, pphete baal. Eligite robis
louē vñū t̄ facite primi, q; vos plures
estis t̄ inuocate noīa deoy v̄rōy, ignem
q; nō supponatis. Qui cū tulissent lo
uem, quē dederat eis, fecerūt. t̄ inuoca
bāt nomē baal de manevsq; meridiem
dicētes. Baal exaudi nos. Et non erat
vox nec q̄ rñderet. **T**rafiliēbātq; altare
quod fecerāt. **L**ūc̄ esset iam meridiēs
illudebat illis helias dicēs. **C**lamato
ce maiore. Deus emī ē t̄ forsitan loqui
tur, aut̄ in diuersorio est, aut̄ in itinere
aut̄ certe dormit vt excite. **C**lamabāt
ergo voce magna t̄ incidebat se iuxta ri
tum, suū cultris t̄ lanceolisto nec p̄fun
derent sanguine. Postq; aut̄ trāshē me
ridies t̄ illis ppheticantib; venerat t̄ p̄pus
quo sacrificiū offerri solet nec audieba
tur vox neq; aliq; rñdebat nec attēde
bat orātes. dixit helias oī p̄plo. Uenite
ad me. Et accedente ad se p̄plo curauit
altare domini quod destructū fuerat et
tulit duodecim lapides iuxta numerū

tribuū filioꝝ iacob ad quē factus ē sermo domini dicēs. Iſrael erit nomē tuū et edificauit de lapidibꝫ altare in noīe domini. Fecisq; aqueductū quasi p̄ dnas aratūculas. in circumitu altaris et p̄p̄ sicut ligna diui fitq; per mēbra bouē et posuit sup̄ ligna. et ait. Implete quatuor hidrias aqua. et fundite sup̄ holocaustū et super ligna. Morsumq; dixit. Etiā secundū hoc facite. Qui cū fecissent secundo ait. Etiā tertio idipm facite. Fecerūt et tertio et currebat aque circū altare et fossa aqueductus repleta est. Cunq; iam tempus esset ut offerretur holocaustū accedens helias propheta ait. Dñe deus abraam isaac et israel ostēde hodie qz tu es deus israel et ego fuis tuus et iuxta preceptum tuuz feci omnia verba hec. Exaudi me dñe exaudi me ut discat populus iste. qz tu es dñs deus et tu conuertisti cor eoz iterū. Ecce aut̄ ignis dñi et voravit holocaustū et ligna et lapi des. puluerē quoq; et aquā q; erat in aqueductu lambens. Quod cū vidisset oīs poplūs cecidit in facie suā et ait. Dñs ipē est deus dñs ipē ē deus. Dixitq; helias ad eos. Apprehendite prophetas baal. et ne unus qdem effugiat ex eis. Quos cum apphēdissent duxit eos helias ad torrentem cison et intersecit eosibi. Et ait helias ad achab. Ascende comedē et bibē. qz fontis multe pluuiē ē. Ascendit achab ut comedēret et biberet helias auctem ascendit in verticem carmeli et pronus in terrā posuit facie suā iter genua sua et dixit ad puerū suū. Ascende et p̄spice ꝑ mare. Qui cū ascendisset et cōtemplatus esset ait. Non est quicq;. Et rursus ait illi. Reuertere septem vicibus. In septia aut̄ vice ecce nubecula parsua quasi vestigium hominis ascēdebat de mari. Qui ait. Ascēde et dic achab. Ju ge currū tuū et descendē. ne occupet te pluuiā. Cūq; se vertetet huc atq; illuc. ecce celi cotencibrati sunt et nubes et vētus et facta ē pluuiā grādus. Ascendens itaq; achab abiit in iſrael. et manū dñi facta ē sup̄ heliā. accinctisq; lūbis cur-

rebat aīi achab donec velret i iſrahel.

Uinciauit aut̄ achab XIX

ieQahel oīa q; fecerat helias et quō occidisset vniuersos pphetas baal gladio. Oi sitq; iesabel nūciuz ad heliam dicēs. Hec mihi faciat dñj et hec addant. nisi hac hora cras posuero alam tuā sicut aīam vni' ex illis. Timuit ḡ helias et abiit quocūq; eum ferebat vnl̄tas venitq; in besabee iuda et dimisit ibi puerū suū et prexit in desertū viā vni' diei. Cunq; venisset et sederet sub tē vna iuniperū petiuit aīe sue ut moreretur. Et ait. Sufficit mihi dñe tolle animā meā. Neq; em̄ melior sum q; p̄fēs mei. Proiecitusq; se et obdormiuit in umbra iuniperi. Et ecce angelus dñi tetigit eū et dixit illi. Surge comedē. Respergit et ecce ad caput suū subcinericus panis et vas aque. Comedit ergo et bibit et rursus obdormiuit. Reuersusq; ē agelus dñi secundū et tetigit eū. dixitq; illi. Surge p̄mede. Grādis em̄ tibi res stat via. Qui cū surreisset. comedit et bibit. et abulauit i fortitudine cibiliūs q̄draginta diebꝫ et q̄draginta noctibꝫ sed ad mōte dei oreb. Cūq; venisset illuc mansit in spelunca. Et ecce sermo dñi ad eū. Quid hic agis helia. At ille r̄n̄dit. celo celatus sum p̄ dño deo exercitū. qz dereliquit pactū dñi filij israel. Altaria tua destruxerūt et prophetas tuos occiderūt gladio et relictus sum ego solus. et qrunt animā meā ut auferant eam. Et ait ei. Egrederē et sta in mōte coram domino. Et ecce dñs trāstiq; et spiritus grādis et fortis subuertens montes et cōterens petras aīi dominū. Non in spiritu dñs. Et post spūm cōmotio. Nō in cōmotione dominus. Et post cō motionē ignis. Nō i igne dñs. Et post ignē sibilus aure tenius. Ip̄d cū audiss̄ helias opuit vultuz suū pallio. et egreditus stetit i ostio speluncē. et ecce vox ad eū dicens. Quid hic agis helia. Et ille r̄n̄dit. celo celatus sum p̄ dño deo exercitū qz dereliquit pactū tuū filij israel. Altaria tua destruxerūt. et prophetas tuos occiderūt gladio. et derelictus sum ego

solus. et quoniam aiam meam ut auferat eam
Et ait dominus ad eum. Glade et reuertere in
viam tuam per desertum in damascum. Cum
et pueris illuc ynges asahel regem
super siriam. et iehu filius nam si ynges re
gem super israel. heliseum autem filium saphat
qui est de abelmeula ynges prophetaz per
te. Et erit quicunq; fugerit gladium asahel
occidet eum iehu. et quicunq; fugerit gladi
um iehu interficiet eum heliseus. Et de
relinquam mihi in israel septem milia vi
rox quorum genita non sunt incurvata a n
baal. et omnes os quod non adorauerit eum
osculans manu. Profectus ergo inde
helias repperit heliseum filium saphat aram
rem in duodecim iugis buo. et ipse in du
odecim iugis buo arantib; unus erat.
Cum venisset helias ad eum misit pallium
suum super eum. Qui statim relictis lobis
cucurrit post heliam et ait. Oculorum te
prem meum et mitem meam et sic sequar te
dixitque ei. Glade et reuertere. Quod enim
meum erat feci tibi. Reuersus autem ab eo
tulit par boum et mactauit illud et iara
tro buo corit carnes. et dedit populo et pone
derunt. Eosurgensque abiit et secutus est
heliam et ministrabat ei.

XX

Oro benadab rex sirie congrega
p gavit oem exercitum suum et triginta
duos reges secum. et eos et curi
rus et ascendens pugbat per samariam. et ob
sedit eam. Dicitque nuncios ad achab re
gem israel in civitate ait. Hec dicit benadab.
Argentum et auxilia tuum meum es. et vero
res tue et filii tui optimi mei sunt. Non
dixitque rex israel. Juxta verbum tuum domine mi
rex. tu sus ego et oia mea. Reuertentes
que nuncios dixerunt. Hec dicit benadab quod
misit nos ad te. Argentum tuum et auxilia tuum
et uxores tuas et filios tuos dabo mihi.
Cras igitur hac eadem hora mittam filios me
os ad te et scrutabimur domum tuam et domum
uxorum tuorum. et oem quod eis placuerit ponem
in manibus suis et auferem. Clocavit autem
rex israel oes seniores tre et ait. Si aduerti
te et videte quoniam insidiae nobis. Misit enim
ad me per uxoris meis et filius per argento
et auro. et non abnui. Dixeruntque omnes

maiores natu et universus populus ad
eum. Non audias neque acquiescas illi. Re
sponditque nuncios benadab. Dicite domino
meo regi. Omnia propter que misisti ad
me seruum tuum in initio facias. hanc autem
rem facere non possum. Reuersusque non
est. reculerunt ei. Qui remnis et ait. hec
faciat mihi tuus et hec addat. si sufficerent
puluis samarie pugilis omnis populi
qui sequitur me. Et respondens rex israel ait
Dicite ei. Ne glorieris accinctus eum ut di
stinctus. Factum est autem cum audisset bena
dab verbum istud. bibebat ipse et reges in
umbra culis et ait seruitus suis. Circumda
te ciuitatem. et circumdederunt eam. Et ecce
prophetus unus accedens ad achab regem
israel. ait ei. Hec dicit dominus. Lerte vidis
disti omnem multitudinem hanc ciuitatem
Ecce ego tradam eam in manum tuam ho
die ut scias quia ego sum dominus. Et ait
achab. Per quem. Dixitque ei. Hec dicit
dominus. Per pedissequos principes
provinciarum. Et ait. Quis incipiet pugna
ri. Et ille dixit. Tu. Recensuitque pueros
principum provinciarum et repperit numer
ducentorum trigintaduorum. Et recensuit
post eos populum. oes filios israel septem
milia. et egressi sunt meridie. Benadab
autem bibebat temulentus in umbra
culo suo. et reges trigintaduo cum eo qui
ad auxilium eius venerantur. Egressi sunt
autem pueri principum provinciarum in prima
fronte. Misit itaque benadab quoniam
erunt ei dicentes. Tunc egressi sunt de sama
ria. At ille ait. Siue per pace veniunt app
hendite eos viuos. siue ut pleni viuos
eos capite. Egressi suntque pueri princip
um provinciarum ac reliquus exercitus lequebat.
Et percussit unusquisque vitulum quod per se volebat
fugientibus sibi et plectit est eos israel.
Fugit quoniam benadab rex sirie in eum cum exercitu
bus suis. Necnon egressus rex israel percus
sit eos et currunt. et percussit sibi plaga ma
gna nimis. Accedens autem prophetus ad regem
israel dixit ei. Glade et confortare et scito et
vide quid facias. Sequenti anno rex
sirie ascedet per te. Servi vero regis sirie
dixerunt ei. Domini montium sunt domini eorum

ideo supauerit noa. Sed melius ē re
pugnemus h̄ eos i c̄aestrib⁹. et obtine
bim⁹ eos. Tu ḡ verbuz hoc fac. Amoue
reges singulos ab exercitu suo et pone
principes p̄. et instaura n̄ez militū.
q̄ ceciderūt te tuis. et equos f̄m equos
pristinos. et currus f̄m currus q̄s an̄ ha
buisti et pugbim⁹ h̄ eos. Credidit p̄ filio
eoz et fecit ita. Iḡis postq̄ anus trāfies
rat recēsuit benadab s̄iros et ascendit in
affec ut pugrent h̄ israel. Horro filij is
rael recēsiti sunt. et acceptis cibarib⁹ p̄
fecti ex aduerso. castracq̄ metati sunt h̄
eos q̄si duo pui greges cap̄p s̄iri aut̄ re
pleueret trā. Et accedēs vñ virtē dixit
ad regē isrl. Hoc dicit dñs. Quia dire
rūt s̄iri. deus mōtiū ē dñs et nō est deus
vallū. dalg oēm multitudinē hāc grā
dē in manu tua. et scietis q̄ ego suz dñs
Dirigebantq̄ septem diebz ex aduerso
hi atq̄ illi acies. septima aut̄ die cōmis
sum ē bellū. Percusserūtq̄ filij israel
de s̄iris centū milia peditū in die vna.
Fug erūt aut̄ s̄iri q̄ remāserāt in affec i
ciuitatē. et cecidit murus sup̄ vigintise
pt̄ em milia hom̄ q̄ remāserāt. Horro
benadab fugiēs ingressus ē ciuitatē in
cubiculū q̄d erat itra cubiculū. dixerūt
q̄ ei suz sui. Ecce audiūm⁹ q̄ reges do
mus isrl clemētes sunt. Nonam⁹ itaq̄
saccos i lūbis n̄is. et funiculos in capi
tib⁹ n̄is. et egredi amur ad regē isrl. soz
fitan saluabit aīmas n̄as. Accinxerūt
saccis lūbos suos et posuerūt funiculos
in capitib⁹ suis. venerūtq̄ ad regē isra
el et dixerūt ei. Heru tu benadab dicit
Tiniat oro te aīa mea. Et ille ait. Si
adhuc viuit. frater meus es. Qd̄ acce
perūt viri p̄ homine. et festinātes rapue
rūtib⁹ ex ore eius atq̄ dixerūt. Frater
tuus benadab viuit. Et dixit eis. Ite
et adducite euz ad me. Egressus ē ergo
ad eū benadab et levavit eū i currū suū
Qui dixit ei. Ciuitates q̄s tulit p̄ me
us a p̄e tuo reddā. et plateas fac tibi in
damasco sicut fecit p̄ me i samaria. et
ego federat⁹ recedā a te. Repigit ḡ fed⁹
et dimisit eū. Tunc vir qdā de filijs pp̄le

tarum dixit ad sociū suū in f̄mone dñi.
Percute me. At ille noluit percutere.
Lui ait. Quia noluit audire vocē dñi
ecce recedes a me et p̄cutiet te leo. Lūq̄
paululū recessisset ab eo inuenit eū leo
atq̄ percussit. H̄ et alter⁹ inueniēs viruz
dixit ad eū. Percute me. Qui percussit
eū et vulnerauit. Abiit ḡ pp̄heta et occur
rit regi in via. et mutauit asp̄fione pul
ueris os et oculos suos. Lūq̄ rex trāfis
set. clamauit ad regē et ait. Heru us tu
us egressus ē ad p̄liandū cominus. cū
q̄ fugisset vir vñus adduxit eū quidaz
ad me. et ait. Custodi virū istū. Qui si
lapsus fuerit erit aīa tua. p̄ aīa eius. aut
talentū argenti appendes. Dū aut̄ ego
turbatus huc illucq̄ me revertē. subito
non cōparuit. Et ait rex israel ad eum.
Hoc ē iudicium tuum qđ ipse decreui
st̄. Et ille statim absterit puluerē de fa
cie sua. et cognovit euz rex israel q̄ esset
de pp̄hetis. Qui ait ad eū. Hoc dicit to
minus. Quia dimisisti viruz dignum
morte de manu tua. erit aīa tua. p̄ aīma
eius. et populus tuus pro populo eius.
Reuersus ē iḡis rex israel in domū suā
audire cōtemnens et furibūdus venit
in samariam.

XXI

¶ *Q̄ si verba autē hec tpe illo vi
nea erat naboth i esrahelite q̄
erat in esrahel iuxta palatium
achab reḡ samarie. Locutus ē ḡ achab
ad naboth dicēs. Da mihi vineā tuam
vt faciā mihi ortū olerū. q̄ vicina ē p̄p
domū meā. Dalḡ tibi p̄ ea vineā me
liorem. aut si comodius tibi putas ar
genti p̄cium q̄tum digna ē. Lui r̄ndit
naboth. Propit⁹ sit mihi dñs ne dem
hereditatem patrum meoꝝ tibi. Venit
ergo achab i domū suā indignās et f̄c
dens super verbo quod locutus fuerat ad
eum naboth i esrahelites dicens. non
dabo tibi hereditatem patrum meoꝝ
runi. Et prouiciens se in lectulum suū
quertit faciem suam ad parietem et nō
comedit panem. Ingressa est autem
ad eum i esabeyxoz sua. dixitq̄ ei. Quid
est hoc unde anima tua contristata est*

et quare non comedis panem. Qui rindit ei
Locutus sum naboth iestræelite. et dis-
xi ei. Da mihi vineam tuam accepta pecu-
nia. aut si tibi placet dalo tibi vineam
meliore pœna. Et ille ait. non dalo tibi vi-
neam meam. Dixit ergo ad eum iesabel uxor eius.
Gradus auctoratus es. et tu regis regnum
israel. Surge et comedere panem. et eum aio
esto. Ego dabo tibi vineam naboth iestræ
elite. Scriptit itaque litteras ex nomine
achab et signavit eas anulo eius. et misit ad
maiores natu et optimates quod erat in ci-
uitate eius et habitabat cum naboth. Et a-
erum autem hec erat sua. Precedite ieiuniū
et sedere facite naboth inter prios popu-
li. et submittite duos viros filios belial
per eum. et falsum testimonium dicat. benedi-
xit naboth deum et regem. et educite eum et la-
pidate. sicut morias. Fecerunt ergo ci-
ues eius maiores natu et optimates quod
habitabat cum eo in urbe sicut precepit eis
iesabel. et sicut scriptum erat in lexis quas
misericordia ad eos. Preceduerunt ieiuniū
et sedere fecerunt naboth iter primos po-
puli et adductis duobus viris filiis diabo-
li fecerunt eos sedere per eum. At illi. scilicet vi-
tri diabolici dixerunt. Protra eum testimonium
coram multitudine. Benedixit naboth
deum et regem. Quia obrem eduxerunt eum ex
ciuitate et lapidib[us] interficerunt. Si
seruntque ad iesabel dicentes. Lapidatus est
naboth et mortuus est. Factus est autem cum
audisset iesabel lapidatum naboth et mor-
taum. locuta est ad achab. Surge pos-
fide vineam naboth iestræelite quod noluit
tibi acquiescere. et dare eam accepta pecu-
nia. Non enim vivit naboth sed mortuus
est. Non cum audisset achab mortuum vicem
naboth surrexit et descendebat in vineam
naboth iestræelite ut possideret eam. Fa-
ctus est igitur primo domini ad heliam tesbiten di-
ces. Surge et descendere in occursum achab
regis israel qui est in samaria. Ecce ad
vineam naboth descendit ut possidat eam
et loqueris ad eum dicens. Hec dicit dominus
deus. Occidisti. insuper et possedisti. Et
post hec addes. Hec dicit dominus. In loco
hoc in quo linxerunt canes sanguinem

naboth. lambent quoque sanguinem tu-
um. Et ait achab ad heliam. Num inueni
stii me inimicum tibi. Qui dixit. Inve-
ni. eo quod venundatus sis ut faceres ma-
lum in conspectu domini. Hec dicit dominus.
Ecce ego inducam super te malum et temetum
posteriora tua. et iterficiam te achab min-
gentem ad parietem et clausum et vltum
in israel. Et dabo domum tuam sicut domum
hieroboam filij naboth. et sicut domum
baasa filij ahia. quod egisti ut me ad
iracundiam. puocares et peccare fecisti israel.
Hec et de iesabel locutus est dominus di-
cens. Canes comedent iesabel in agro
iestrahel. Si mortuus fuerit achab in ci-
uitate. comedetur eum canes. si autem mortuus
fuerit in agro. comedetur eum colubres
celi. Ig[ue] non fuit alius talis sicut achab
qui venundatus est ut sacerdet malum in co-
spectu domini. Cœcitavit enim eum iesabel uxor
sua. et abominabilis factus est intentus
ut sequeretur idola que fecerant amor
rei quos consumpsit dominus a facie filiorum is-
rael. Itaque cum audisset achab sermones
istos scidit vestimenta sua. et operu-
it ciliatio carnem suam ieiunavitque et dor-
uit in sacco. et ambulauit temitulo capi-
te. Et factus est sermo domini ad heliam
tesbiten dicens. Nonne vidisti humilia-
tum achab coram me. Quia igitur humili-
atus est mei causa. non inducam malum in
diebus eius. sed in diebus filij sui inferam
malum domui eius.

XXII

Ransierunt igitur tres anni absq[ue]
bello inter siriam et israel. In anno
autem tertio descendit iosaphat
rex iuda ad regem israel. Dixitque rex is-
rael ad seruos suos. Ignoratis quod no-
stra sit ramoth galaad. et negligimus tol-
lere eam de manu regis sirie. Et ait ad
iosaphat. Clemens ne mecum ad preli-
dum in ramoth galaad. Dixitque iosaphat
ad regem israel. Sicut ego sum
ita et tu. Populus meus et populus tu-
us unus sunt. et equites mei equites tui
Dixitque iosaphat ad regem israel. Que
re oro te hodie sermonem domini. Lōgrea-
gauit ergo rex israel prophetas quadrum

Regum III

gētos circū viros. Tāit ad eō. Ite de
bō i rāmōth galāad ad bēllādū an qē
scere. Qui rānderūt. Ascēde et vābit ēā
dñs in manu regis. dixit autē iosaphat
Nō ē hic ppheta dñi qspā vt interroge
m' pēū. Et ait rex isrl ad iosaphat. Re
māsit vir vñ p quē possum? interroga
re dñm. sed ego odi eū qz nō prophetat
mibi bonū sed malū. micheas fili' iem
la. Cui iosaphat ait. Nē loqrīs ita rex.
Elocuit g rex isrl eunuchū qndā t di
xit ei. Festina adducere micheā filium
iemla. Rex at isrl tiosaphat rex iuda se
debāt vñusqz i solio suo vestiti cultu
regio in area iuxta ostiū porte samarie
t vñiuersi. pphete pphetabāt in ppcū
eoz. Fecit qz sibi sedechias fili' chanaā
cornua ferrea t ait. Hec dicit dñs. Bis
vētilabis siriā donec deleas eaz. Dsqz
pphete fili' pphetabāt dicētes. Ascēde
in rāmōth galāad t vade pspere t tradet
dñs in man' regis. Nūc' vō q ierat vt
rōcaret micheā locutus ē ad eū dicēs.
Ecce fmoes ppheta ppheta oze vno regi bo
na pdicāt. Sit ergo fmo tuus similis
eoz. t loqre bona. Cui micheas ait. Eli
vit dñs. quia qdcūqz dixerit mibi dñs.
loc loquar. Venit itaqz ad regē. t ait il
li rex. Olicha. ire debemus in rāmōth
galāad ad plianduz an cessare. Cui ille
rādit. Ascēde et vade pspere. t tradet
dñs in manu regis. Dixit aut rex ad eū
Iter atqz iter adiuro te vt non loqrīs
mibi nisi qd ver est in noīe dñi. Et ille
ait. Qidi cunctū israel vñspum in mō
tibz quasi oues nō habētes pastorem.
Et ait dñs. Nō hñt isti dñm. reuertat
vñusqz in domū suā in pace. Dixit
g rex israel ad iosaphat. Nūquid nō dixi
tibi qz nō pphetat mibi bonū sed semp
malū. Ille vero addens ait. Propter h
audi fmonē dñi. Qidi dñm sedentem
sup soliū suū. t oēm exercitū celi assistē
tem ei a terbris t a finistris. Et ait dñs
Quis decipiet achab regē israel vt ascē
dat et cadat in rāmōth galāad. Et di
xit vñus verba huiuscmodi t alius ali
ter. Egressus ē aut spūs t stetit coram

dño t ait. Ego decipiā illū. Cui locutus
ē dñs. In quo. Et ille ait. Egrediar. et
ero spūs mendax in ore oīm pphetaū
eius. Et dixit dñs. Decipies t pualeb.
egredere t fac ita. Nūc igitur ecce dedit
dñs spūm mendacij in ore oīm ppheta
t ppheta tuoz q hic sunt. et dñs locutus ē
te malū. Accessit autē sedechias fili' cha
naan t pcussit micheā in maxillā t dixit
Ole ne g dimisit spūs domini et locut
ē tibi. Et ait micheas. Elifurus es i die
illa qn ingredieris in cubiculū intra cu
biculū vt abscondaris. Et ait rex israel
Tollite micheā t maneat apud ammō
principē ciuitatis t apud ioas filiū ama
lech. t dicite eis. Hec dicit rex. Omittite
virū islū in carcere et sustētate cū pane
tribulatōnis t aqua angustie donec re
uertar in pace. Dixerat micheas. Si re
uersus fueris in pace. nō est locutus in
me dñs. Et ait. Audite ppli oēs. ascen
dit itaqz rex israel t iosaphat rex iuda i
rāmōth galāad. Dixit itaqz rex isrl ad
iosaphat. Sume arma t ingredere p
liū t induere vestibz tuis. Porro rex is
rael mutauit habitū suū t ingressus ē
bellū. Rex autē siriē pceperat principibz
currū trigitaduobz dicēs. Nō pugna
bitis h̄ minorē t maiorē quēpiā nisi h̄
regē israel solū. Cū ergo vidissent pr
cipes currū iosaphat suspicati sunt q
ipe tēt rex israel. t ipetu facto pugbanc
h̄ eū. Et exclamauit iosaphat. Intelle
xeruntqz principes currū q nō eēt rex is
rael. t cessauerūt ab eo. Cū aut qdā te
tendit arcū in incertū sagittā dirigen
t casu pcussit regē isrl inf pulmonem t
stomachū. At ille dixit aurige suo. Cler
te manū tuaz t ei se me te exercitu. qz
grauit vulnerat' sum. Cōmissum ē eri
go pliū i die illa. Et rex isrl stabat i cur
ru suo h̄ srios t mortu' est vespe. Flue
bat aut sanguis plage in sinū currus t
pco insonuit in vñiuerso exercitu aitqz
sol occuberet dicēs. Unusqz reuertat
ur in ciuitatē t in terrā suā. Mortu' ē
aut rex. t platus ē in samariam. Hēpe
lieruntqz regēm in samariam et lauerunt

Reuariatus

ē aut̄ moab in israel positi
ō mortuus ē achab. *Ce*
ciditq; ochoias p cancel

los cenaculi sui qd hēbat in samaria et
egrotauit. misit nūcios dicens ad eos.
Ite piulite beelcebub tēū accarō vtrū
viuere qam de ihermitate mea hac. An̄
gelus aut̄ dñi locutus ē ad helia thesbis
ten dices. *Surge* ascēde in occursum
nunciorū regis samarie. q dices ad eos.
Nūquid nō ē deus in israel vt eatis ad
cōsulendū beelcebub tēū accarō. Quā
obrē hec dicit dñs. *De* lectulo sup quē
ascendisti nō descendes, sed morte mori
eris. Et abijt helias, reuersioſ sunt
nuncij ad ochoiciā. Qui dixit eis. Qua
re reuersi estis. At illi rūderūt ei. *Ut*
occurrit nobis et dixit ad nos. *Ite* reue
timini ad regē q misit vos. et dicitis ei.
*He*c dicit dominus. Nūquid qz non
erat deus in israel mittis vt cōsulaf te
elcebub deus accaron. Idcirco de lectu
lo sup quez ascendisti nō descendes, sed
morte morieris. Qui dixit eis. Quis
figure et habitus est vir ille qui occurrit
vobis et locutus ē verba hec. At illi dire
runt. *Ut* pilosus et cona pellicea accin
ctus renib;. Qui ait. *Helias* thesbites
ē. *O*lisitq; ad euz qui quagenariū prin
cipem et quinq̄inta q erat sub eo. Qui
ascendit ad eū sedentiq; in vertice mō
tis ait. *Ho* dei rex p̄cepit vt descendas
Rūdensq; helias dixit qui quagenario.
*S*i ho dei sum descendant ignis de celo
et deuoret te et qn̄quaginta tuos. Descē
dit ḡignis de celo. et deuorauit eū et qn̄
quaginta qui erat cū eo. Rūsumq; mi
sit ad eum principem quinquagenariū
alter et qn̄quaginta euz eo. Qui locut
ē illi. *Homo* dei hec dicit rex. Festina de
scende. Rūdens helias ait. *S*i ho dei
ego sum. descendant ignis de celo et deuo
ret te et qn̄quaginta tuos. Descēdit er
go ignis de celo et deuorauit illū et qn̄q
ginta eius. *Ite* misit principe qn̄ge
nariū terciū. et quinginta qui erant euz
eo. Qui cum venissent. curuavit genua

carū eius in piscina samarie et linkeſt
canes sanguinē eius. et habenas lauet
iuxta vbi dñi qd locutus fuerat. Relis
qua aut̄ sermonū achab r̄vniuersa q se
cit et dom̄ eburnea quā edificauit cūcta
rūq; v̄biū quas extruxit. nōne hec scri
pta sunt in libro sermonū diez regum
israel. Dormiuit ergo achab cuz p̄fibi
suis et regnauit ochoias filius eius. p
eo. Josaphat vero filius asa regnare ce
perat sup iudā āno quarto achab regis
israel. Trigintaq; annis regnauit in
hierusalē. Nomē mēis eius aquiba filia
salai. Et ambulauit in om̄i via asa p̄fis
sui. et decimauit ex ea. Fecitq; qd rectuz
ē in cōspectu dñi. v̄erūt excelsanō ab/
stulit. Adhuc ei ppls sacrificabat et ados
lebat incēsum in excelsis. Hacemq; ha
buit iosaphat cū rege israel. Reliq aut̄
vertoz iosaphat. et opa eius q gessit et p̄
lia. nōne hec scripta sunt in libro verlo
rū diez regū iuda. Sed et reliqas esse
minatoz q remāserāt in dieb asa p̄fis
eius abitulit de terra. Nec erat tunc rex
cōstitutus in edō. Rex vero iosaphat fe
cerat classes i mari q nauigaret i ophir
ppter aux et ire nō poterāt qz contracte
sunt in aſiongaber. Tūc ait ochoias fi
lius achab ad iosaphat. Gladant serui
mei cū seruis tuis nauib;. Et noluit
iosaphat. Dormiuitq; iosaphat cū p̄fis
bus suis et sepultus ē cū eis in ciuitate
dauid p̄fis sui. regnauitq; ioram filius
eius. p eo. Ochoias autē filius achab
regnare cepit sup israel in samaria āno
septimodeimo iosaphat regis iuda. re
gnauitq; sup israel duob; annis. Et fe
cit malū in conspectu dñi. et ambulauit
in via patris sui et matris sue. et in via
hierolam filii nabath qui peccare fecit
israel. *S*eruiuit quoq; baal et adorauit
eū. et ieritauit dñm deū israel iuxta oia
que fecerat pater eius.

Explicit primus liber Malachim. i.
Regum tertius. Incipit secundus liber
Malachim. quartus Regū. *Ca.* I